

Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas konceptcija

2024. gada februāris

Saturs

Ievads.....	3
1 Mežu apsaimniekošana ES kontekstā	5
2 Cēsu novada pašvaldības mežu raksturojums	6
2.1 Kopsavilkums par mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījumu pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām.....	10
2.2 Mežaudžu sadalījums pēc valdošajām koku sugām nogabalā	12
2.3 Pašvaldības mežaudžu sadalījums pa meža augšanas apstākļu tiem.....	14
2.4 Pašvaldības mežaudžu vecumstruktūras sadalījums pa vecuma grupām, vecumklasēm un desmitgadēm	15
3 Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Cēsu novada pašvaldības piederošajos un/vai valdījumā esošajos mežos	17
4 Eiropas savienības aizsargājamie biotopi Cēsu novada pašvaldībai piederošo un/vai valdījumā esošajos īpašumos	18
5 Pašvaldības mežu apsaimniekošanas analīze periodā no 2021.gada līdz 2023.gadam ...	20
6 Cēsu novada pašvaldības esošās mežu apsaimniekošanas SVID analīze	22
7 Mežu apsaimniekošanas darbību plūsma, darbību īstenošanai vidēji nepieciešamais laiks un izpildītāji	23
8 Cēsu novada pašvaldības mežu tiesiskais statuss.....	27
9 Cēsu novada pašvaldības tiesības mežu pārvaldībā	28
10 Cēsu novada pašvaldības pienākumi mežu pārvaldībā	29
11 Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas vīzija	30
12 Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas mērķi.....	30
12.1 Cēsu novada pašvaldības mežu iedalījums atbilstoši apsaimniekošanas mērķiem 31	
13 Cēsu novada pašvaldības apsaimniekošanas uzdevumi	33
13.1 Mežu apsaimniekošanas ilgtermiņa uzdevumi līdz 2030.gadam	33
13.2 Mežu apsaimniekošanas vidēja termiņa uzdevumi līdz 2027.gadam	34
13.3 2024./2025.gada pašvaldības mežu apsaimniekošanas darba plāns.....	36
14 Klimata pārmaiņu mazināšanas mehānismi pašvaldības mežos un lauksaimniecības zemēs ar zemu kvalitatīvo vērtējumu ballēs.....	40
15 Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas procesu vadlīnijas un dokumentu aprīte 41	
15.1 Kadastrālās uzmērīšanas un dokumentu aprītes vadlīnijas	41
15.2 Meža inventarizācijas izgatavošanas un dokumentu aprītes vadlīnijas	41
15.3 Pašvaldības cirsmu sagatavošanas un dokumentu aprītes vadlīnijas.....	42
15.4 Mežkopības un dokumentu aprītes vadlīnijas.....	44
16 Pielikumi	45

Ievads

Meži ir Latvijas nacionālā bagātība, kura saglabājama un vairojama, lai apmierinātu sabiedrības ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās vajadzības. Latvijas iedzīvotājus ar mežu vienmēr ir saistījušas saimnieciskas, kultūrvēsturiskas un emocionālas saites, kuras veidojušās gadsimtu laikā. Mežs nav mērāms tikai no materiālās puses, tas pilda neaizstājamās ekoloģiskās un sociālās funkcijas gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī.¹

Ilgspējīga mežu apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšanu un izmantošanu tādā veidā un pakāpē, lai saglabātos to bioloģiskā daudzveidība, produktivitāte, atjaunošanās spēja, vitalitāte un potenciālā spēja veikt nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, kā arī, lai neizraisītu draudus citām ekosistēmām²

Cēsu novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldības) mežu apsaimniekošanas koncepcija (turpmāk – MAK) izstrādāta, lai sabiedrībai piederošā dabas kapitāla pārvaldītājiem būtu priekšstats par dabas kapitāla aktīviem un to iespējām, par kopējo pašvaldības mežu apsaimniekošanas vīziju, par pašvaldības tiesībām un pienākumiem, par kopējiem mērķiem, uzdevumiem un to šķēršļiem, par mežsaimniecisko darbību virzību un rezultātiem, visbeidzot par alternatīvām ieņēmumu gūšanas iespējām, kas dotu iespēju atteikties no pašvaldībai piederošo mežu atsavināšanas. MAK tiks aktualizēta līdz kārtējā gada 1.aprīlim.

Meža nozare ir viena no vadošajām tautsaimniecības nozarēm gan Latvijā, gan arī Cēsu novadā. Tā dod nozīmīgu ieguldījumu reģionālajā un arī kopējā tautsaimniecības attīstībā. Meži Latvijā aizņem vairāk nekā 3 milj. ha un ~ 100 gadu laikā mežu platības ir dubultājušās, kas neviļus liecina par meža kā resursa ekonomisko nozīmību. Cēsu novadā mežu teritorijas aizņem ~146 983 ha, savukārt pašvaldībai īpašumā vai valdījumā ir ~2465,8423 ha.

Latvijas Republikas Satversmes 115.pants nosaka, ka “Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu”³. Ilgtspējīga mežu apsaimniekošana sākas ar dabas kapitāla apzināšanu, un kā loģisks turpinājums tam ir tā saglabāšana un uzlabošana. Nereti nākas dzirdēt, ka mežu apsaimniekošanā viens no vislielākajiem izaicinājumiem ir sabalansēt ekonomiskās, ekoloģiskās un sociālās vajadzības. Veidojot pārdomātu un sistematizētu meža apsaimniekošanu, izstrādājot īstermiņa un ilgtermiņa mērķus, saistītajās sfērās nebūtu jārodas konfrontācijai. Tas sen vairs nav ne izaicinoši, ne apgrūtināši, bet pašsaprotami. Ilgtermiņa un profesionāla mežu apsaimniekošana nodrošina kvalitatīvus un nepārtrauktus meža ekosistēmas pakalpojumus šodien un nākotnē.

¹ <https://www.zm.gov.lv/lv/latvijas-meza-politika>

² https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2022/01/MC_helsinki_resolutionH1.pdf

³ Latvijas Republikas Satversme, 115. pants. <https://likumi.lv/ta/id/57980#p115>

Ministru kabineta 1993. gada 28. septembra lēmuma Nr. 18 "Par Pašvaldību reformu koncepciju" 2.1. punktā noteikts, ka pašvaldībai piederošā vai valdījumā esošā īpašuma uzdevums ir radīt apstākļus iespējami labākai iedzīvotāju apkalpošanai⁴. Uzdevums kļūst neizpildāms, ja īpašumi tiek atsavināti, tādējādi gūstot pašvaldībai īstermiņa finansiālo ieguvumus. Pārdodot pašvaldībai piederošo īpašumu, ieguvējs ir viens vai varbūt daži sabiedrības locekļi, bet izvēloties apsaimniekošanas pieeju, ieguvēji ir visi. Plānveida un racionālu meža ekosistēmas resursu plūsma pašvaldībai ir kā vērtīgs ienākumu avots ilgtermiņā, kā arī vienlīdz svarīgs rekreācijas un tūrisma resurss, jo sabiedrības labbūtība un dzīvildze lielā mērā atkarīga no tā, vai tai ir iespēja saplūst un atjaunoties dabā!

⁴ <https://likumi.lv/ta/id/234647-par-pasvaldibu-reformu-koncepciju>

1 Mežu apsaimniekošana ES kontekstā

Meži, kas aizņem gandrīz 40 % no Eiropas Savienības (turpmāk – ES) teritorijas, ir būtiski klimata pārmaiņu mazināšanai – tie darbojas kā oglekļa piesaistītāji un tajos atrodas arī liela daļa Eiropas bioloģiskās daudzveidības.⁵

Pasaules nākotne atkarīga no veselīgas planētas. Eiropas zaļais kurss ir politikas iniciatīvu kopums, kura mērķis ir vest ES pa zaļās pārkārtošanās ceļu uz galīgo mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti.⁶ Viens no Eiropas zaļā kursa pamatelementiem 2021. gada 16. jūlija ES meža stratēģija 2030. gadam, kuras pamatā ir ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija, un tā būs būtiska daļa no centieniem līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 55 %.⁷

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas rīcības virzieni paredz:

- paplašināt aizsargājamās sauszemes un jūras teritorijas Eiropā,
- atjaunot degradētās ekosistēmas, samazinot pesticīdu izmantošanu un to kaitīgumu,
- palielināt darbību finansējumu un labāk uzraudzīt progresu.

Mežiem ir būtiska nozīme cilvēces dzīvības eksistencē un ilgtspējīgā mežu apsaimniekošanā ir jāpanāk līdzsvars starp vides, sociālajiem un ekonomiskajiem aspektiem. Gudri un ilgtspējīgi apsaimniekotā mežā jaunie koki aizstāj nocirstos un nodrošina to, ka pastāvīgi tiek uzkrāts ogleklis.

ES Mežu stratēģijas virzieni paredz:

- veicināt ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu,
- nodrošināt finansiālus stimulus mežu īpašniekiem un apsaimniekotājiem, lai tie pieņemtu videi draudzīgu praksi,
- palielināt mežu platību un bioloģisko daudzveidību, tostarp līdz 2030. gadam iestādot 3 miljardus jaunu koku.

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/lv/policies/nature-restoration/>

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/lv/policies/green-deal/>

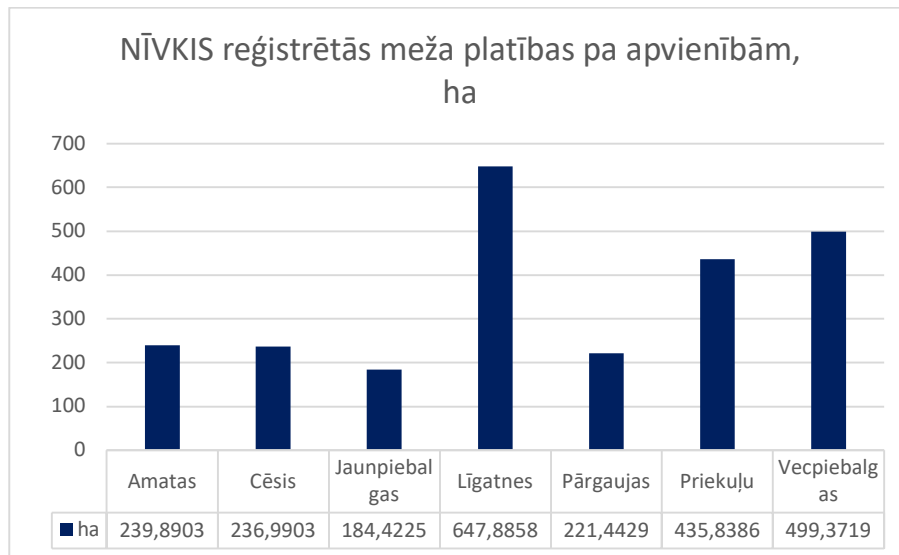
⁷ <https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2021/11/15/council-adopts-conclusions-on-the-new-eu-forest-strategy-for-2030/>

2 Cēsu novada pašvaldības mežu raksturojums

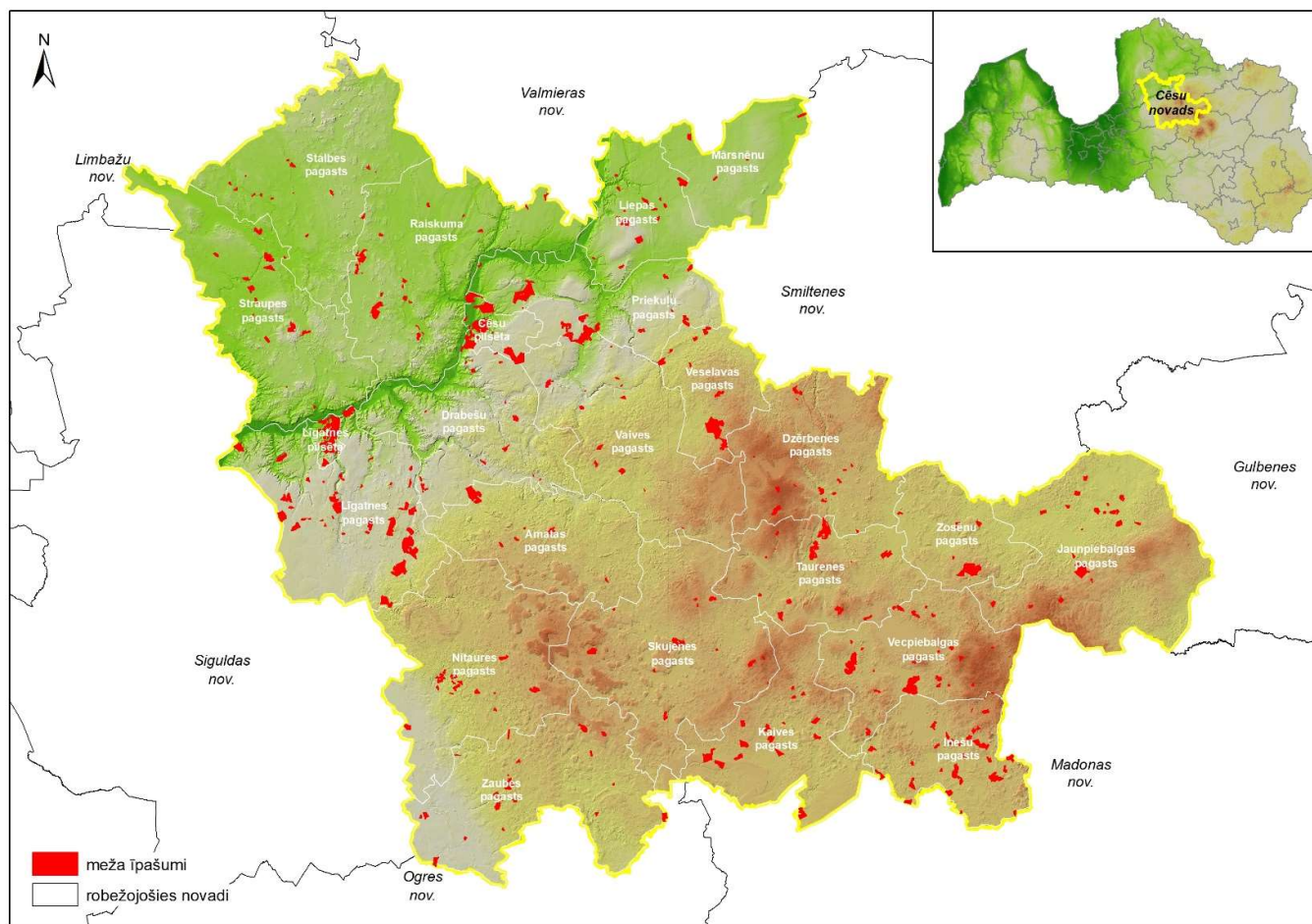
Pašvaldības piederošie un/vai valdījumā esošās meža zemes atrodas Cēsu un Līgatnes pilsētās, Amatas, Drabešu, Dzērbenes, Inešu, Jaunpiebalgas, Kaives, Liepas, Līgatnes, Mārsnēnu, Nītaures, Priekuļu, Raiskuma, Skujenes, Stalbes, Straupes, Tauresnes, Vaives, Vecpiebalgas, Veselavas, Zaubes, Zosēnu pagastos (skat. 2. attēlu).

Pašvaldībai pēc 2023.gada 23.janvāra Meža valsts reģistra (turpmāk – [MVR](#)) datiem īpašumā vai valdījumā esošā meža platība sastāda 1864,32 ha (1.tabula) un, savukārt, meža zemes platība sastāda 1927,84 ha (skat. 2.pielikumu). Pēc nekustamo īpašumu valsts kadastra informācijas sistēma (turpmāk – [NĪVKIS](#)) datiem uz 2023.gada 30.septembri pašvaldībai īpašumā un/vai valdījumā esošo mežu platība sastāda 2465,8423 ha (skat. 1.tabulu un 1.attēlu). Apmēram 616 ha (skat. 1.tabulu) no 2465,8423 ha nav veikta pirmreizējā meža inventarizācija. Meža inventarizācijas galvenais mērķis ir iegūt informāciju par mežu – par bioloģiskajiem aktīviem. Derīga meža inventarizācija ir viens no priekšnoteikumiem, lai veiktu plānotu koku ciršanu mežā. Meža inventarizācijas veikšana ir arī individuāla līdzdarbošanās valsts meža politikas veidošanā – kopējās informācijas iegūšanā par Latvijas mežiem.

1.attēls. 2023.gada 30.septembra NĪVKIS dati

2.attēls. Cēsu novada pašvaldības mežu izvietojums novadā

Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas koncepcija versija Nr.1/2024

1.tabula. Cēsu novada pašvaldības un/vai valdījumā esošos mežu platības VZD, MVR, ar novecojušām inventarizācijām, bez pirmreizējās mežu inventarizācijas un iedalījumā pēc apsaimniekošanas mērķiem

Apvienības un pagasti	VZD	MVR	Nav inventarizācija	Novecojusi inventarizācija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Aizsargājамie meži-aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējamie meži, aizliegta kailcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli ierobežojumi	Saimnieciskie meži
Amatas apvienība	239,8903	155,03	98,5324	21,59	18,0524	80,4800	0,92	9,03	9,38	135,70
Amatas pagasts	43,926	39,73	4,5000	1,75	4,42	0,08		2,84		36,89
Drabešu pagasts	13,5997	6,19	8,8708	0,57	8,0708	0,8	0,92	0,87		4,40
Nītaures	45,7904	17,43	28,3604	2,06	0,6504	27,71				17,43
Skujenes	71,923	33,09	39,2912	11,62	1,6012	37,69		1,68		31,41
Zaubes	64,6512	58,59	17,5100	5,59	3,31	14,2		3,64	9,38	45,57
Jaunpiebalgas apvienība	184,4225	179,76	8,1700	7,78	0,0000	8,1700	0,00	0,00	0,00	179,76
Jaunpiebalgas pagasts	76,5385	69,12	8,1700	7,78		8,17				69,12
Zosēnu pagasts	107,884	110,64								110,64
Vecpiebalgas apvienība	499,3719	229,66	269,6019	24,60	25,9178	243,6841	0,00	16,86	4,85	207,95
Vecpiebalgas pagasts	49,25	10,99	38,3800	0,75	6,92	31,46		0,80		10,19
Dzērbenes	36,25	20,04	16,0300	18,41	2,75	13,28				20,04
Inešu	156,481	28,08	129,9008	5,44	4,7867	125,1141		2,89	0,77	24,42
Taurenes	76,8961	34,82	42,5661		10,2361	32,33		7,24	4,08	23,50
Kaives	180,495	135,73	42,7250		1,225	41,5		5,93		129,80
Priekuļu apvienība	435,8386	428,33	12,7784	85,57	1,7384	11,0400	82,02	97,53	0,00	248,78

Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas koncepcija versija Nr.1/2024

Apvienības un pagasti	VZD	MVR	Nav inventarizācija	Novcojusi inventarizācija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Aizsargājамie meži-aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējamie meži, aizliegta kailcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli ierobežojumi	Saimnieciskie meži
Liepas	52,4368	40,14	12,4481	11,73	1,4081	11,04	3,14	22,97		14,03
Priekuļu	234,089	240,06	0,1678	40,87	0,1678		72,11	73,57		94,38
Mārsnēnu	18,63	19,14		16,30						19,14
Veselavas	130,683	128,99	0,1625	16,67	0,1625		6,77	0,99		121,23
Līgatnes apvienība	647,886	552,59	89,6622	278,78	6,71	82,9499	71,64	190,01		290,94
Pārgaujas apvienība	221,4429	96,13	125,3427	1,15	1,7627	123,5800	17,84	27,90	0,00	50,39
Raiskuma	118,271	24,20	93,9110	1,15	0,76	93,151	13,01	5,38		5,81
Stalbes	14,3379	5,41	8,7979		1,0027	7,7952		1,80		3,61
Straupes	88,8338	66,52	22,6338			22,6338	4,83	20,72		40,97
Cēsu apvienība	236,9903	222,82	12,2138	0,63	10,4641	1,7497	9,93	208,51	0,00	4,38
Cēsis	220,871	211,31	7,4241		7,4241		7,82	203,49		
Vaive	16,1195	11,51	4,7897	0,63	3,04	1,7497	2,11	5,02		4,38
KOPĀ	2465,84	1864,32	616,3014	420,10	64,6454	551,6537	182,35	549,84	14,23	1117,90

2.1 Kopsavilkums par mežaudžu platību un mežaudžu krājas sadalījumu pa valdošajām koku sugām un vecuma grupām

Pieaugušās un pāraugušās mežaudzēs ikgadējais pieaugums un piesaistītais CO² būtiski samazinās. Pieaugušās un pāraugušās audzes sastāda ~56% no pašvaldībai piederošo un/vai valdījumā esošo īpašumu (skat. 3. un 4. attēlu). 44% no pieaugušajām un pāraugušajām mežaudzēm ir mežsaimnieciskie ierobežojumi (aizliegta mežsaimnieciskā darbība vai aizliegta kailcirte).

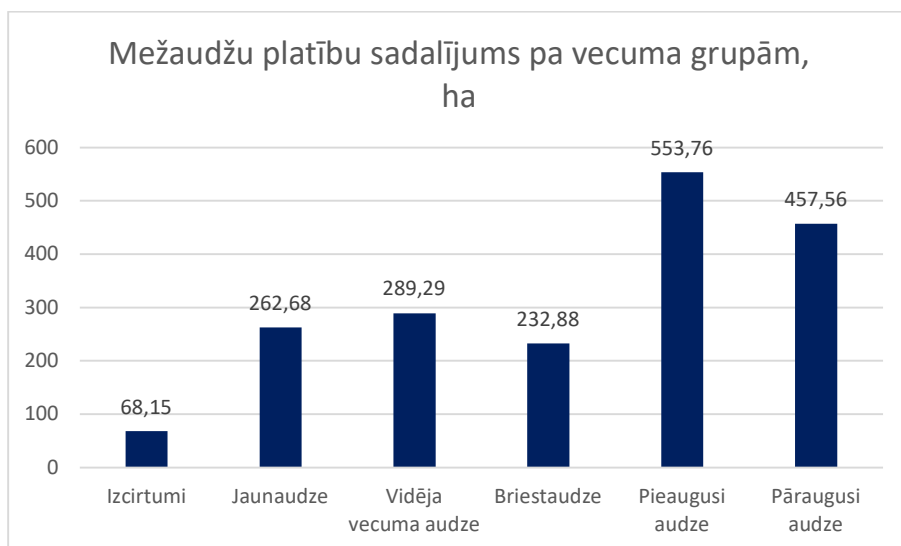
Vadoties pēc īpašnieka iesniegtajiem meža inventarizācijas datiem, VMD katru gadu aktualizē mežaudzes parametrus, atbilstoši aktualizācijas modeļiem aprēķinot, kāds ir bijis koku pieaugums. Aktualizācijas modeļi, atbilstoši meža tipam un koku sugai, prognozē, kā gada laikā mainījies audzē esošo koku augstums un caurmērs un, līdz ar to, – arī krāja. Šī informācija ne vienmēr ir precīza, jo patiesā audzes krāja var neatbilst prognozētajai, jo īpaši, ja iepriekš veiktas krājas kopšanas cirtes.⁸ Pēc MVR datu 2024.gada aktualizācijas ikgadējais pieaugums pašvaldības mežos sastāda ~13 794 m³ un tiks ņemts par pamatu kā maksimāli pieļaujamais 2024.gada sagatavojamā cirsmu fonda apjoms (skat. 2.tabulu). Vidējais krājas pieaugums sastāda ~7,4 m³/ha.

2.tabula. Pašvaldības īpašumā un/vai valdījumā esošo mežu krājas pieaugums

Meža platība, ha	2023.gada MVR dati, m ³	2024.gada MVR dati, m ³	Krājās pieaugums, m ³	Vidējais krājas pieaugums m ³ /ha
1851,89	534 994	548 788	13 794	~7,4

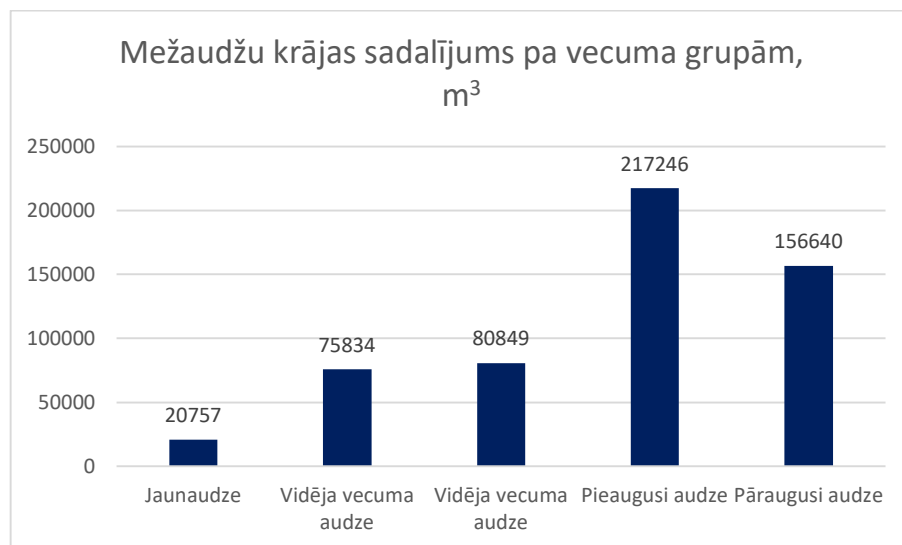
⁸ https://www.mezsaimnieks.lv/wp-content/uploads/2020/02/2020_20_Ka_noskaidrot_cik_kubikmetru_koksnes_ir_manai_cirsmam.pdf

3.attēls. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

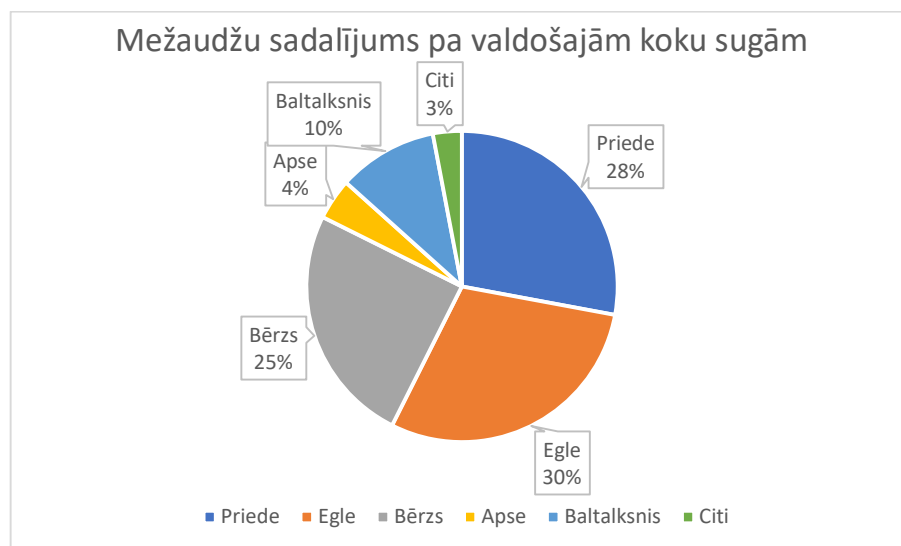
Pašvaldībai piederošajos un/vai valdījumā esošajos mežos mežaudžu kopējās krājas bilance sastāda ~**551 326 m³**(skat. 3.attēlu), no kuras ~**73 300 m³** atrodas aizsargājamo un saudzējamo mežu kategorijā.

4.attēls. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

Pašvaldības mežos dominē skuju koku audzes, kuras kopā sastāda 58% no kopējās mežaudžu platības. Pašvaldības mežu platību sadalījums pa valdošajām koku sugām (skat. 2.tabulu un 5.attēlu).

5.attēls. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

2.2 Mežaudžu sadalījums pēc valdošajām koku sugām nogabalā

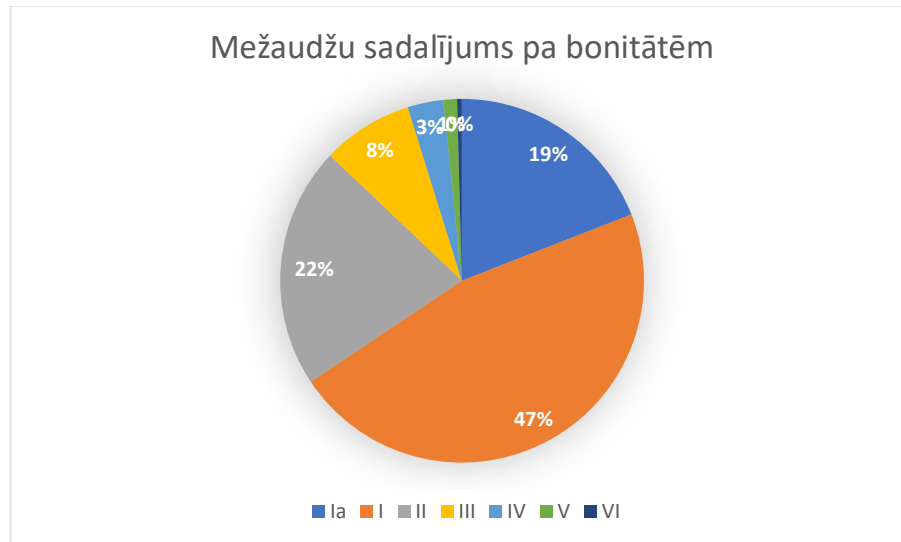
2.tabula. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

Suga	Platība, ha
Izcirtumi	68,15
Priede	496,3
Egle	530,62
Bērzs	432,58
Melnalksnis	10,25
Apse	86,02
Baltalksnis	192,34
Ozols	13,86
Osis	0,93
Liepa	9,16
Lapegle	3,4
Goba, vīksna	9,47
Papele	0,17
Vītols	2,21
Blīgzna	4,56
Kļava	4,3
Platība kopā, ha	1864,32

Pašvaldības mežos pārstāvētas visas [bonitātes](#) no Ia līdz Va. Bonitāte raksturo mežaudzes ražīgumu. I bonitāte – 47 %, II – 22 %, Ia – 19 %, kas norāda uz to, ka

pašvaldības pārvaldībā ir augstvērtīgas mežaudzes. Pārējās bonitātes (III, IV, V un Va) aizņem 12 % no kopējās mežaudžu platības (skat. 6.attēlu).

6.attēls. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

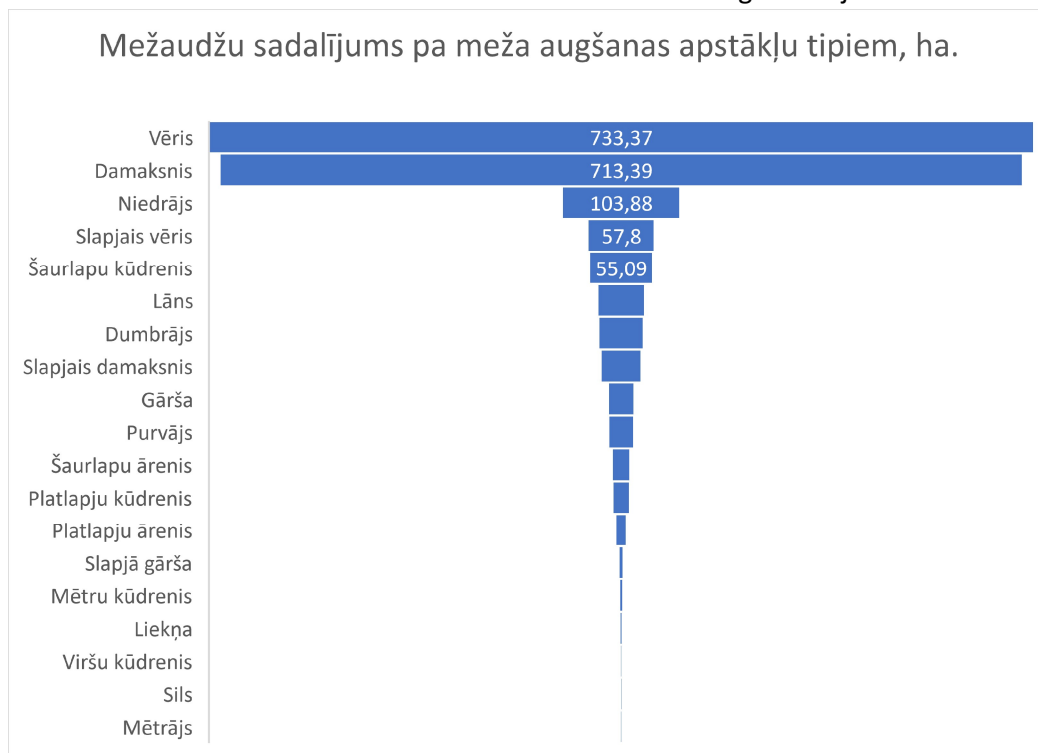
Audzes bonitāte raksturo meža augšanas efektu konkrētajos augšanas apstākļos. To nosaka pēc audzes vidējā augstuma konkrētajā vecumā, izmantojot bonitāšu tabulas. Latvijā meža inventarizācijā lieto profesora M. Orlova bonitāšu tabulas sēklaudžiem un atvasājiem. Parasti lieto piecas bonitātes – I–V. Ja mežaudze aug sevišķi labi, izmanto Ia bonitāti, kas pārsniedz I bonitātes augstumu. Sevišķi nelabvēlīgos apstākļos nākas pielietot Va bonitāti, kas ir sliktāka par V bonitāti.⁹

⁹ https://www.mf.lbtu.lv/sites/mf/files/files/lapas/Mezsaimniec%C4%ABbas%20pamati_apskates.pdf

2.3 Pašvaldības mežaudžu sadalījums pa meža augšanas apstākļu tipiem

Pašvaldības mežos sastopami deviņpadsmit no divdesmit trīs meža augšanas apstākļu tipiem. 79 % no tiem ir sausieņi - meži normāla mitruma minerālaugsnēs. Mežizstrāde sausieņos pieļaujama visu gadu, ievērojami atvieglotot koksnes ražas plānošanas un novākšanas procesus, tādējādi samazinot ekoloģiskās pārslodzes risku. Vēris ar 39 % un damaksnis ar 38 % no kopējās mežu platības (skat. 7.attēlu).

7.attēls. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

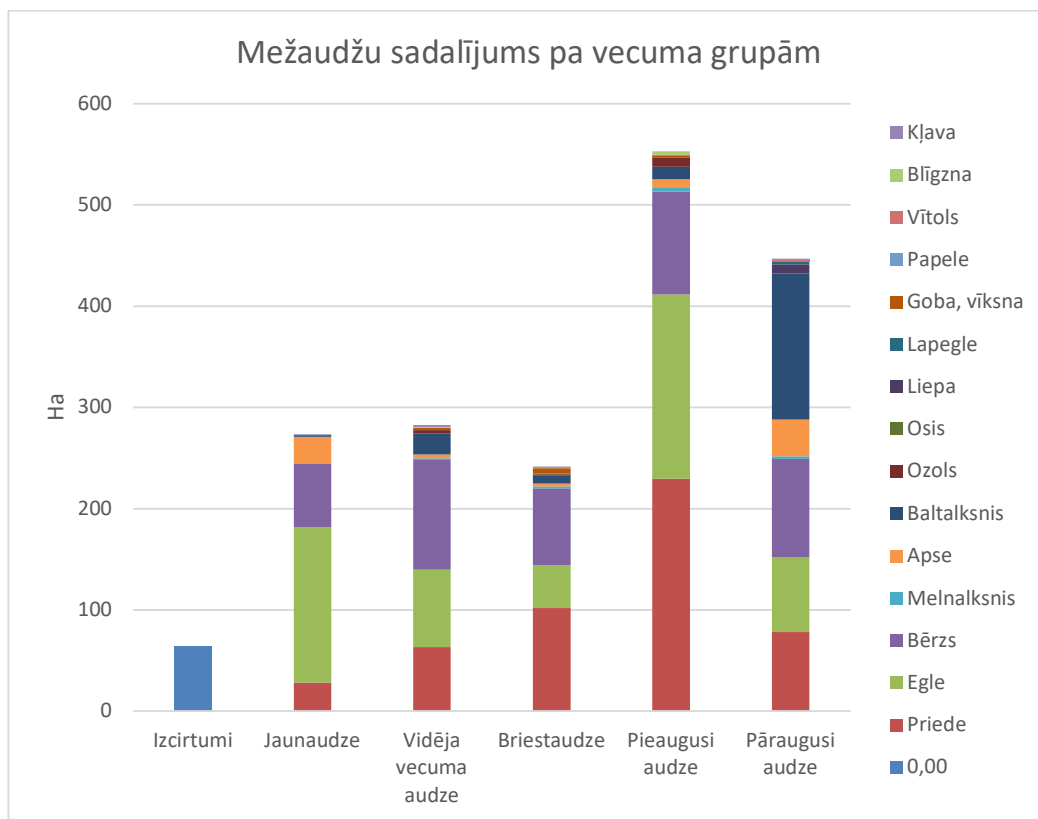
Meža zemes ekonomiski pamatota un efektīva apsaimniekošana ir atkarīga no meža augšanas apstākļiem piemērotas audzējamās koku sugas izvēles. Līdzīgos augšanas apstākļos dažādām koku sugām ir atšķirīga produktivitāte un vērtība. Tāpēc meža apsaimniekotājam jāizvēlas audzēt tādas koku sugas, kas konkrētajos augšanas apstākļos nodrošina meža īpašnieku izvirzīto mērķu sasniegšanu.¹⁰

¹⁰ https://www.mf.lbtu.lv/sites/mf/files/files/articles/Meza_tipologija.pdf

2.4 Pašvaldības mežaudžu vecumstruktūras sadalījums pa vecuma grupām, vecumklasēm un desmitgadēm

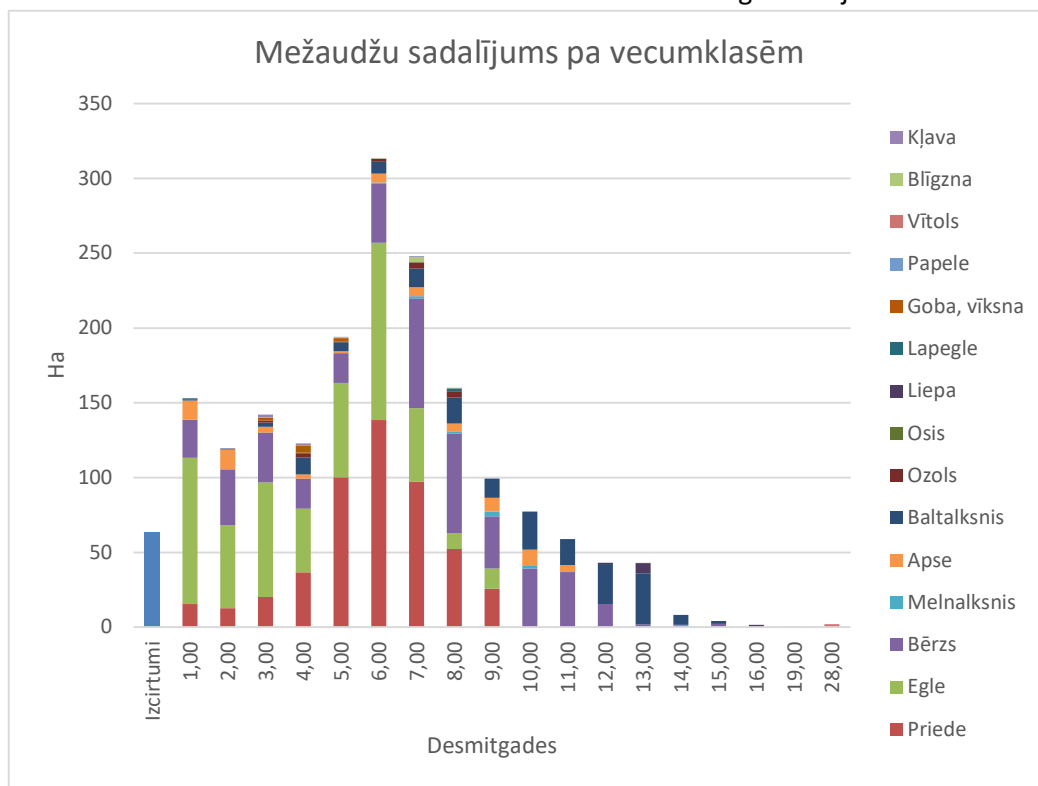
Pašvaldības mežaudžu struktūrā dominē pieaugušas un pāraugušas mežaudzes. Lai nerastos pieaugušu un pāraugušu mežaudžu uzkrājumi un, lai nodrošinātu meža izmantošanas vienmērību, jāizlīdzina disproporcijas vecumklatu struktūrā (skat.3., 8., 9., 10.attēlu). Vecumstruktūras dinamika norāda arī uz to, ka pašvaldības mežos uzkrājas mežaudzes ar samazinātu spēju aktīvi piesaistīt gaisa CO₂. Tas samazina arī Latvijas mežu kopējo pielāgošanās spēju klimata pārmaiņām.¹¹

8.attēls. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

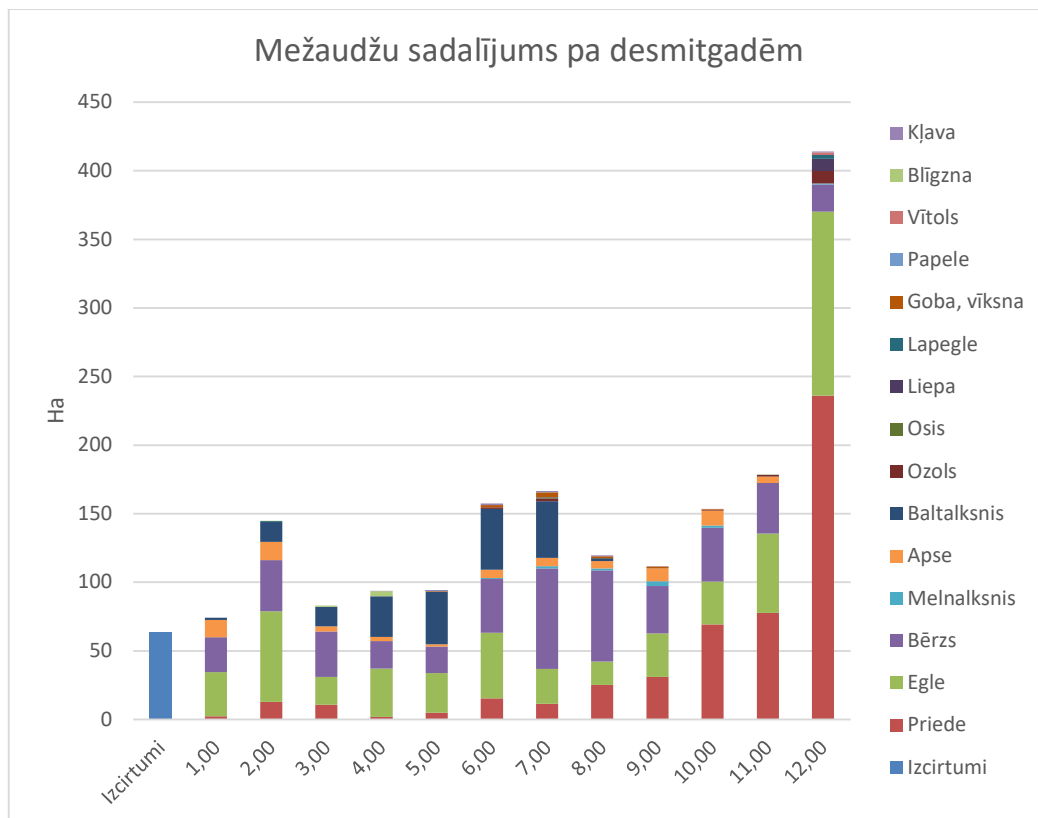

¹¹ <https://likumi.lv/ta/id/276929-par-meza-un-saistito-nozaru-attistibas-pamatnostadnem-20152020-gadam>

9.attēls. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

10.attēls. 2024.gada 23.janvāra MVR dati

3 Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Cēsu novada pašvaldības piederošajos un/vai valdījumā esošajos mežos

Gaujas nacionālā parka (turpmāk – GNP) teritorijā no 1864,32 ha pašvaldībai piederošo un/vai valdījumā esošās meža zemes platības atrodas 674,27 ha jeb 36% (6.tabula). Dabas lieguma zonā (turpmāk – DLZ) 31%, ainavu aizsardzības zonā (turpmāk – AAZ) 40%, neitrālajā zonā (turpmāk – NZ) 21% un kultūrvēsturiskajā zonā (turpmāk - KVZ) 8% (skat. 6.tabulu).

6.tabula 2024.gada 23.janvāra MVR dati

Gaujas nacionālā parka funkcionālās zonas	Platība, ha	Meža platība, ha
DLZ	207,09	204,34
AAZ	273,5	271,13
NZ	142,16	140,16
KVZ	51,52	50,76
Kopā	674,27	666,39

Morfoloģiskie dabas pieminekļi:

Ānfabrikas klintis, Līgatne, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 42110090010, 4,05 ha platībā;

Lielā Ellīte, Liepas pagasts, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 42600030207, 2,32 ha platībā;

Lustūzis, Līgatne, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 42110060203, 3,41 ha platībā;

Springu iezis, Līgatne, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 42110060200, 7,36 ha platībā;

Aizsargājamo ainavu apvidus “Vecpiebalga” (turpmāk – AAA “Vecpiebalga”) atrodas Cēsu novada pašvaldības Inešu, Taurenas, Vecpiebalgas pagastos 12, 23 ha platībā.

Dendroloģiskie stādījumi “Nēķena parks” atrodas Cēsu novada pašvaldības Taurenas pagastā 16,05 ha platībā.

Vietējas nozīmes ĪADT “Cēsu pilsētas parks”/Cēsu dabas parks. Cēsu dabas parks - dabas un kultūrvēsturisku objektu komplekss, kuram ir īpaša, tikai Cēsīm raksturīga dabas un kultūrvēsturisku objektu daudzveidība un vērtība¹². Cēsu dabas parkā izdalītās zonas:

¹² <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/135377>

Cēsu pilsētas dabas un kultūrvēsturiskā parka **dabas lieguma zona** (turpmāk – DLZ) (TIN41). Cēsu pilsētas dabas un kultūrvēsturiskā parka dabas lieguma zona ir noteikta, lai saglabātu dabas ainavas, aizsargājamus biotopus un sugas Gaujas ielejā un tās pieteku gravās.

Cēsu pilsētas dabas un kultūrvēsturiskā parka **ainavu aizsardzības zona** (turpmāk – AAZ) (TIN43). Cēsu pilsētas dabas un kultūrvēsturiskā parka ainavu aizsardzības zona noteikta, lai nodrošinātu kultūrvēsturisko vērtību un ainaviskās daudzveidības saglabāšanu, lai veicinātu tūrisma attīstību un teritorijas ilgtspējīgu izmantošanu.

Cēsu pilsētas dabas un kultūrvēsturiskā parka **dabas parka zona** (turpmāk – DPZ) (TIN42). Cēsu pilsētas dabas un kultūrvēsturiskā parka dabas parka zona noteikta, lai nodrošinātu visu dabas un kultūrvēsturisko vērtību kompleksa un ainaviskās daudzveidības saglabāšanu, lai veicinātu tūrisma attīstību un teritorijas ilgtspējīgu izmantošanu.

Cēsu pilsētas dabas un kultūrvēsturiskā parka **neitrālā zona** (turpmāk – NZ) (TIN44). Cēsu pilsētas dabas un kultūrvēsturiskā parka neitrālā zona – noteikta, lai nodrošinātu Cēsu dabas parka attīstību un veicinātu tūrisma infrastruktūras pilnveidošanu Cēsu dabas parka teritorijā un veidotu buferzonu ap pārējo kategoriju zonām - dabas lieguma zonu, dabas parka zonu un ainavu aizsardzības zonu.

4 Eiropas savienības aizsargājamie biotopi Cēsu novada pašvaldībai piederošo un/vai valdījumā esošajos īpašumos

Visi ES nozīmes aizsargājamie biotopi to izplatības areālā ir apdraudēti. Daļa no tiem vienmēr bijuši reti sastopami vai ar ļoti ierobežotu izplatību, tādēļ tie ir ar augstu izzušanas risku, ja tos skar pat samērā nelielas nelabvēlīgas izmaiņas. Citi biotopi agrāk ir bijuši plaši izplatīti, bet pēdējā gadsimta laikā cilvēka darbības rezultātā to platības un izplatības areāli ir ievērojami sarukuši un turpina samazināties.¹³ Visu šo biotopu pastāvēšana ir atkarīga no dabiskiem traucējumiem. Ja tie iztrūkst, meži aizaug un tie vairs nav piemēroti arī dažādu tajos mītošo reto sugu pastāvēšanai. Biotopu atjaunošana ir būtisks devums dabas vērtību saglabāšanu un pastarpināti ekosistēmu pakalpojumu pilna klāsta nodrošināšanā, vienlaikus dodot ieguldījumu klimata pārmaiņu balansēšanā.

Pašvaldībai piederošo un/vai valdījumā esošajos īpašumos ES nozīmes aizsargājamie biotopu veidi un to platības (skat. 7.tabulu).

¹³ https://www.varam.gov.lv/lv/publikacijas-dabas-aizsardzibas-joma/es_biotopi_latvija_rokasgramata_lv_2_izdevums.pdf

7.tabula. Dati apkopoti uz 2023.gada 1.decembri no dabas datu pārvaldības sistēmas
"Ozols"

Biotopu veids	Platība, ha
Purvi, avoti, avoksnāji	119,81
Aktīvi augstie purvi	44,56
Pārejas purvi un slīkšņas	68,9
Avoti, kas izgulsnē avotkalņi	0,54
Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi	5,81
Meži	310,02
Aluviālie meži	8,73
Lakstaugiem bagāti meži	47,27
Nogāžu un gravu meži	27,09
Ozolu meži	0,95
Purvainie meži	18,61
Staignāju meži	1,89
Veci jaukti platlapju meži	0,38
Veci vai dabiski boreāli meži	205,1
Zālāji	84,85
Eitrofas augsto laukstaugu audzes	0,84
Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs	3,77
Mēreni mitras pļavas	9,69
Palieņu zālāji	18,26
Sausi zālāji kaļķainās augsnēs	8,82
Smiltāju zālāji	3,65
Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas	39,46
Vilkakūlas zālāji	0,36
Iežu atsegumi un alas	2
Netraucētas alas	0,01
Smilšakmens atsegumi	1,99
Saldūdeņu biotopi	2607,22
Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju	1631,99
Ezeri ar mieturalģu augāju	47,32
Ezeri ar oligotrofām līdz mezotrofām augu sabiedrībām	811,21
Upju straujtecēs un dabiski upju posmi	116,7

5 Pašvaldības mežu apsaimniekošanas analīze periodā no 2021.gada līdz 2023.gadam

3.tabula. Pašvaldībā veiktās mežkopības darbības 2024.gada 23.janvāra MVR dati

Apvienības/Darbības gads	Jaunaudžu kopšana			Atjaunošana			Ieleudzēts		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Amatas	0,25								
Jaunpiebalgas			9,7	3,11			3,61		
Līgatnes		15,8	0,1			1,22			
Priekuļu	1,59		13,3		4,84	3,5			
Vecpiebalgas			38,54		1,84				
Kopā, ha	1,84	15,8	61,64	3,11	6,68	4,72	3,61		

4.tabula. Koku ciršana pa ciršu izpildes veidiem 2024.gada 23.janvāra MVR dati

Ciršu veidi pa gadiem un apvienību griezumā	Cēsis	Līgatnes	Priekuļu	Vecpiebalgas	Platība, ha
2021		12,52	15,7	34,11	62,33
Kailcirte		4,69	0,53	27,19	32,41
Kailcirte pēc caurmēra				1,01	1,01
Sanitārā izlases		1,16	8,32	5,91	15,39
Cirte pēc VMD sanitārā atzinuma		0,53			0,53
Citas izlases cirtes		6,14	6,85		12,99
2022	10,15	5,28	28,44		43,87
Kailcirte			4,89		4,89
Izlases cirtes	0,74		0,87		1,61
Kopšanas	7,27				7,27
Sanitārā izlases	1,37	5,28	21,35		28
Cirte pēc VMD sanitārā atzinuma	0,77		1,33		2,1
2023		13,67			13,67
Kailcirte		4,67			4,67
Sanitārā izlases		9			9
Platība, ha	10,15	31,47	44,14	34,11	119,87

5.tabula. Izgatavotās meža inventarizācijas 2024.gada 23.janvāra MVR dati

Apvienības	2021	2022	2023	Platība, ha
Amatas	42,09		15,3	57,41
Cēsis	1,34			1,34
Jaunpiebalgas	8,52		6	14,52
Līgatnes		4,64	5,31	9,95
Pārgaujas	27,36			27,36
Priekuļu	40,77	79,5		120,31
Vecpiebalgas	35,98	4,93		40,91
Platība, ha	156,06	89,1	26,6	271,8

6 Cēsu novada pašvaldības esošās mežu apsaimniekošanas SVID analīze

Stiprās puses:

- Īpašumā un/vai valdījumā esošas meža zemes un lauksaimniecības zemes
- Sugu dažādība pieaugušu un pāraugušu mežaudžu vecumgrupās, tādejādi ļaujot iespēju plānot cirsmu fondu atbilstoši tirgus pieprasījumam
- Valsts nozīmes Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
- Vietējās nozīmes Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Vājās puses:

- Sadrumstalota un nekonsekventa meža īpašumu pārvaldība
- Nav veikta kadastrālā uzmērīšana ~ 513 ha NĪKIS reģistrētas meža platībām
- Nesakārtotas īpašumtiesības un/vai neskaidrs tiesiskais statuss ~31%¹⁴, kas ļoti apgrūtina to apsaimniekošanu (skat. 3.pielikumu)
- Atsavināti kvalitatīvi meža īpašumi ar perspektīvām ieņēmumu gūšanas iespējām
- Prasmju un izpratnes trūkums par pilna cikla mežu apsaimniekošanas procesu
- Pašvaldībai pieejamās programmatūras neizmantošana
- Procesu nepārredzamība
- Datu neuzkrāšana

Iespējas:

- Izveidot centralizētu pašvaldības mežu apsaimniekošanu
- Raudzīties uz mežu apsaimniekošanu, kā uz dabas dotu unikālu iespēju, nevis kā uz apgrūtinājumu
- Neapzināti bioloģiskie aktīvi
- Tehnoloģiju izmantošana mežu apsaimniekošanā
- Skatīties uz mežu apsaimniekošanas procesiem ilgtermiņā
- Izmantot meža teritorijas ar aprobežojumiem vai teritorijas, kurās ir konstatētas dabas vērtības alternatīviem procesiem - piemēram, organizēt tūri, kurā pašvaldība piedāvā iepazīt pašvaldības mežos sastopamos Eiropas Savienības nozīmes Biotopus

¹⁴ Dati NĪVKIS uz 30.09.2023

Draudi:

- Meža zemes atsavināšanas procesu turpināšana
- Sadrumstalota mežu pārvaldība (katra apvienība darbojas pēc saviem ieskatiem)
- Mežu apsaimniekošanas procesu nepārredzamība un datu neuzkrāšana
- Kopēja nākotnes redzējuma trūkums
- Gatavības sadarboties trūkums
- Nepastāv piederības sajūta Cēsu novadam kā vienotam vienumam
- Kaitēkļi, stihijas (abiotiskie, biotiskie faktori)
- Ekonomiskā un ģeopolitiskā situācija(grūti prognozējams kokmateriālu tirgus, loģistikas izaicinājumi, mākslīgi radīta panika vietējā tirgū)
- Demagoģija, kas rada kļūdainus priekšstatus par procesiem (pārspīlētu tendenciozu uzskatu paušana pret mežsaimnieciskām darbībām).

7 Mežu apsaimniekošanas darbību plūsma, darbību īstenošanai vidēji nepieciešamais laiks un izpildītāji

Nepieciešamais laiks	Meža zeme/Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	Darbība	Izpildītājs
1 mēnesis	ML	Kadastrālā uzmērīšana (iepirkums)	MAS
2 nedēļas	ML	Kadastrālā uzmērīšana, līguma projekta sagatavošana	JP (līguma projekta sagatavošana), MAS
3 - 7 mēnešiem	ML	Kadastrālā uzmērīšana	ĀP
1 nedēļa	M	Meža inventarizācija (tirgus izpēte)	MAS
1 mēnesis	M	Meža inventarizācija (izgatavošana)	ĀP, MAS

Nepieciešamais laiks	Meža zeme/Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	Darbība	Izpildītājs
1 mēnesis	M	Meža inventarizācijas reģistrācijas process Valsts meža dienestā	MAS
-	ML	Īpašumtiesību reģistrācija ZG	AP un ĪAP
2 nedēļas	M	Cirsmu sagatavošana (tirgus izpēte)	MAS
1 mēnesis (vienā dienā viens cilvēks var iestīgot un nodastot ~ 1 ha)	M	Cirsmu sagatavošana (stigošana, dastošana, vērtējums)	ĀP
2 mēneši	M	Līguma projekta sagatavošana, komisijas, komitejas, izsole	MAS, JP (līguma projekta sagatavošana)
-	ML	Ceļa servitūtu nodibināšana	AP, JP (līguma projekta sagatavošana)
12 mēneši	M	Cirsmas izstrāde. Pieļaujamais cirsmas izstrādes laiks līdz 12 mēnešiem. Pagarinājums tiek piešķirts tikai pamatotu iemeslu dēļ.	
Nav nosakāms (izcirtumu apsekošana otrajā/trešajā gadā pēc koku ciršanas)	M	Izcirtuma atjaunošana - dabiski. Dabiskā atjaunošana, ja tā norit ar dotajiem augšanas apstākļiem atbilstošām koku sugām.	MAS

Nepieciešamais laiks	Meža zeme/Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	Darbība	Izpildītājs
pabeigšanas)			
1 nedēļa	M	Izcirtuma atjaunošana - mākslīgi. Stādu rezervēšana.	MAS
2 nedēļas	M	Izcirtuma atjaunošana - mākslīgi. Augsnes gatavošana (tirgus izpēte)	MAS
1 dienā augšnes gatavotājs var sagatavot ~ 5 ha	M	Izcirtuma atjaunošana - mākslīgi. Augsnes gatavošana.	ĀP
Stādot manuāli un pārī vidēji viens cilvēks var iestādīt ~0,5 ha/dienā. Stādot ietvarstādus ar stādāmo stobru, vidēji viens cilvēks var iestādīt ~1 ha/dienā)	M	Izcirtuma atjaunošana - mākslīgi. Stādišana.	ĀP
1 diena	M	Izcirtuma atjaunošana - pārskata iesniegšana	MAS
2 nedēļas	M	Agrotehniskā kopšana (tirgus izpēte)	MAS
Atkarīgs no jaunaudzēs grūtības pakāpes (	M	Agrotehniskā kopšana	ĀP

Nepieciešamais laiks	Meža zeme/Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	Darbība	Izpildītājs
no 0,5 ha – 1 ha dienā)			
1 - 2 nedēļas	M	Jaunaudžu kopšana (tirgus izpēte)	MAS
Atkarīgs no jaunaudzes grūtības pakāpes (no 0,5 ha līdz 1 ha dienā)	M	Jaunaudžu kopšana	ĀP
2 nedēļas	L	Meža ieaudzēšana - TI LIZ apauguma novērtēšanai	MAS
2 mēneši	L	Meža ieaudzēšana - LIZ apauguma izsole	MAS
1 mēnesis	L	Meža ieaudzēšana - atļaujas, saskaņojumi	MAS
1 dienas - 1 nedēļai	L	Meža ieaudzēšana - stādu rezervācija	MAS
~5 ha dienā	L	Meža ieaudzēšana - augsnes gatavošana	ĀP
1 dienā divi cilvēki var sastādīt 0,5 ha	L	Meža ieaudzēšana - stādīšana	ĀP
1 diena	L	Meža ieaudzēšana - pārskata iesniegšana	MAS

Saīsinājumi:**MAS** – meža apsaimniekošanas speciālists**ĀP** – ārpakalpojums**TI** – tirgus izpēte**LIZ** – lauksaimniecībā izmantojamā zeme**AP** – apvienības pārvalde**ZG** – zemesgrāmata**M** – mežs**L** – lauksaimniecībā izmantojamā zeme**ML** – mežs un lauksaimniecībā izmantojamā zeme

JP – juridiskā pārvalde

ĪAP – īpašumu apsaimniekošanas pārvalde

8 Cēsu novada pašvaldības mežu tiesiskais statuss

Meža likumā noteikts, ka pašvaldībai piederošā vai piekrītošā meža zeme ierakstāma zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda likumā noteiktajā kārtībā,¹⁵ tomēr daļa no Cēsu novada pašvaldības pārvaldībā esošās meža zemes joprojām nav ierakstīta zemesgrāmatā, un tās īpašumtiesības nav sakārtotas atbilstoši Civillikumam 994.pantam un saskaņā ar īpašumtiesību principu līdz ierakstīšanai zemes grāmatās nekustama īpašuma ieguvējam pret trešajām personām nav nekādu tiesību¹⁶.

Pašvaldībai piekrītošās zemes ierakstīšana zemesgrāmatā ir normatīvi reglamentēta jau kopš 1995.gada (Likums "Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās").

Vēstures pieredze ir apliecinājusi, ka īpašuma tiesību nostiprināšanu visefektīvāk veic zemesgrāmatu sistēma, kuras pamatā ir vairāki vispāratzīti principi – zemesgrāmatā ieraksta visus nekustamos īpašumus, nostiprina ar tiem saistītās tiesības, zemesgrāmatas ir visiem pieejamas un to ierakstiem ir publiska ticamība.¹⁷ Zemesgrāmatu publiskās ticamības princips ir cieši saistīts ar atklātības principu jeb informācijas pieejamību.

Organizējot valsts varu atbilstoši valsts varas dalīšanas principiem un veidojot pārvaldes sistēmu sabiedrībā un valstī, pašvaldību pastāvēšana un to darbība jāuztver nevis tikai kā vērā ņemams faktors, bet gan kā noteicošais vietējās sabiedrības pašorganizēšanas elements. Lai valsts un pašvaldības varētu sekmīgi veikt savas autonomās funkcijas, tām vajadzīgs nekustamais īpašums.

Pašvaldībām ir problēmas nostiprināt savas īpašuma tiesības uz nekustamiem īpašumiem, jo trūkst īpašuma apliecinājošo dokumentu vai arī tie ir ar trūkumiem. Likumdevējs nav paredzējis sankcijas tiem, kas to nav savlaicīgi izdarījuši, bet katram īpašniekam ļauj patstāvīgi izlemt šī jautājuma sakārtošanas prioritāti atbilstoši konkrētajiem apstākļiem.

Meža zemes pārvaldīšanā īpašuma ierakstīšana zemes grāmatā ir ietekmējošs faktors saimnieciskajai darbībai meža zemē, jo, piemēram, koku ciršanu var veikt tikai, ja īpašums ir ierakstīts zemesgrāmatā (izņemot, ja ir paredzēta sanitārā cirte), kā arī līdz ar ES struktūrfondu mežsaimniecībā apguvi aktuālas ir pašvaldību īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu. **Tieši uz ierakstiem balstās nostiprināmo tiesību precīzs formulējums un līdz ar to nekustamā īpašuma tiesiskā regulācija.**

¹⁵ Meža likums, 44.¹ pants. https://likumi.lv/ta/id/2825#p44_1

¹⁶ Civillikums. TREŠĀ DAĻA. Lietu tiesības, 994. pants. <https://likumi.lv/ta/id/90221#p994>

¹⁷ Livziniece, A. (2019). Nekustamo īpašumu koroborācija zemesgrāmatā.

<https://journals.ru.lv/index.php/ISS/article/view/5287>

9 Cēsu novada pašvaldības tiesības mežu pārvaldībā

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas viedoklis ir, ka pašvaldību kā atsevišķas valsts pārvaldes sastāvdaļas darbības jēga ir uzticēto autonomo valsts pārvaldes funkciju izpilde, kas atbilst pašvaldību vietējiem apstākļiem un attiecīgās pašvaldības iedzīvotāju interesēm.¹⁸ Pašvaldībām ir tiesības būt patstāvīgām, taču to neatņemama sastāvdaļa ir atbildība par autonomo funkciju pildīšanu, kas noteiktas Pašvaldību likumā.

Tiesības būt patstāvīgam nav juridiski definētas, tā juridiskajā terminoloģijā ir ģenerālklausula jeb jēdziens, kura saturs ir piepildāms ar dažādiem apstākļiem un darbībām. Tātad „patstāvīgs” saskaņā ar Letonikas vārdnīcu¹⁹ ir tāds, kam ir sava nostāja, lēmums, rīcība, izvēle un, kas spēj eksistēt vai darboties bez palīdzības, vadības. Meža likums personas, uz kurām tas attiecas, iedala divās kategorijās:

- 1) personas, kurām meža zeme ir īpašumā vai tiesiskajā valdījumā un kurām šis likums un citi meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošie normatīvie akti nosaka tiesības un uzliek pienākumus;
- 2) AS “Latvijas valsts meži”, kas pārvalda un apsaimnieko valstij piekrītošās un valsts īpašumā esošās meža zemes.

Līdz ar to secināms, ka pēc būtības pašvaldība mežu pārvaldībā pielīdzināma citiem mežu īpašniekiem un tai ir tiesības mežu pārvaldību veikt vienlīdzīgi ar citiem mežu īpašniekiem tiktāl, ciktāl tās darbību ierobežo normatīvie akti, kas attiecas, piemēram uz pašvaldību, publiskas mantas atsavināšanu un vides ilgtspējīgu attīstību u.c.

Meža likums nosaka pašvaldības tiesības zemesgrāmatā ierakstītās valsts meža zemes atsavināšanu vai privatizāciju (ar ikreizēju Ministru kabineta atļauju rīkojuma formātā), ja valsts meža zeme nepieciešama Pašvaldību likumā noteikto šādu pašvaldības autonomo funkciju veikšanai:

- a) ceļu būvniecība vai atsavinot tādu valsts meža zemi, uz kuras atrodas ceļš,
- b) kapsētu izveidošana vai paplašināšana,
- c) parku ierīkošana un uzturēšana;
- d) mežaparku ierīkošana un uzturēšana pilsētu un ciemu teritorijās.²⁰

Meža likumā noteikts, ka visiem meža īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem ir nodrošinātas vienādas tiesības, īpašuma tiesību neaizskaramība, saimnieciskās darbības patstāvība un vienādi pienākumi. Tomēr jāņem vērā, ka likums pašvaldības mežā nosaka privātpersonu pārvietošanās tiesības un kārtību, savukārt pašvaldības tiesības ir ierobežot fizisko personu tiesības uzturēties un brīvi pārvietoties mežā pēc Valsts meža dienesta vai vides aizsardzības institūcijas ierosinājuma meža ugunsdrošības interesēs, kā arī īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, meža augu un dzīvnieku aizsardzības interesēs.

¹⁸ Balode, L. (2017) <https://lvportals.lv/skaidrojumi/286450-ka-un-ko-pasvaldibas-nodrosina-iedzivotajiem-2017>

¹⁹ <https://www.letonika.lv/default.aspx?f=1>

²⁰ Meža likuma 44.panta ceturtā daļa <https://likumi.lv/ta/id/2825-meza-likums>

Attiecībā uz personas datu aizsardzības tiesībām mežu pārvaldībā, Meža likums nosaka, ka, lai saskaņotu pārvietošanos pa blakus esošām zemes vienībām, meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs var vērsties Valsts meža dienestā vai pašvaldībā ar lūgumu sniegt zemes vienības īpašnieka vai tiesiskā valdītāja kontakttinformāciju (tālruņa numuru un elektroniskā pasta adresi). Valsts meža dienests vai pašvaldība sniedz to rīcībā esošo kontakttinformāciju, kuru zemes vienības īpašnieks vai tiesiskais valdītājs sniedzis minētajām institūcijām, saņemot citu pakalpojumu.

10 Cēsu novada pašvaldības pienākumi mežu pārvaldībā

Mežs kā ekosistēma ir viena no dabas kapitāla pamata sastāvdaļām un, īstenojot ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanu reģionālā līmenī, viens no pašvaldības pienākumiem ir atbildība par mežu pārvaldību. Meža pārvaldība un apsaimniekošana ir normatīvi reglamentēta kā pašvaldības autonomā funkcija un izriet no Pašvaldību likuma²¹, 4.panta pirmās daļas 20.punkta "veicināt dabas kapitāla ilgtspējīgu pārvaldību un apsaimniekošanu" un 22.punkta "veicināt klimata pārmaiņu ierobežošanu un pielāgošanos tām".

Ikviena zemes īpašnieka pienākums ir zināt un arī uzturēt savā īpašumā esošo zemes vienību robežas. Zemes īpašums sākas un beidzas tur, kur apvidū tas apzīmēts ar robežzīmēm. Lai saimniekojot īpašumā, nerastos konfliktsituācijas vai pat tiesu darbi ar blakus esošās zemes īpašnieku, īpašniekam precīzi jāzina, kur ir īpašuma robežas, tātad – kur beidzas darbības tiesības. Pašvaldībai ir pienākums ierīkot un uzturēt pašvaldības mežos robežas un robežzīmes atbilstoši Civillikuma 1100. pantam, kas nosaka, ka Mežos un ar krūmiem aizaugušās platībās starp zemes gabaliem katram zemes īpašniekam jāierīko un jātur tīra līdz vienam metram plata robežstīga, kurai jānodrošina redzamība starp divām blakus esošām robežzīmēm. Robežstīga ierīkojama, izcērtot tajā augošos kokus vai arī iezīmējot ar noturīgu krāsu robežstīgu norobežojošos augošos kokus²².

Pašvaldībai nav vienotas, pārskatāmas un operatīvi atrodamas informācijas par pašvaldības mežos ierīkotajām vai atjaunotajām robežām un robežzīmēm, kā arī nav informācijas par to robežām un robežzīmēm, kuras ir nepieciešams atjaunot vai ierīkot.

Meža likuma 29.pants²³ nosaka, ka:

(1) Meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs savā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā nodrošina pirmreizēju meža inventarizāciju un tās datus iesniedz valsts meža dienestam, kā arī vismaz reizi 20 gados un normatīvajos aktos noteiktajos citos

²¹ <https://likumi.lv/ta/id/336956#p4>

²² Civillikums. <https://likumi.lv/ta/id/225418>

²³ Meža likums, 29. pants. <https://likumi.lv/ta/id/2825#p29>

gadījumos veic atkārtotu meža inventarizāciju. Pēc MVR datiem pašvaldībai uz 2024.gada 23.janvāri novecojušas meža inventarizācijas ir 52 zemes vienībās jeb 420,1 ha (skat.1.tabulu).

(2) Meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir katru gadu līdz 1.februārim informēt valsts meža dienestu par iepriekšējā kalendāra gadā veikto mežsaimniecisko darbību.

(3) Par šā panta pirmajā un otrajā daļā noteiktās informācijas iesniegšanu valsts meža dienestam un otrajā daļā noteiktās iesniedzamās informācijas patiesumu ir atbildīgs meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.

11 Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas vīzija

Pašvaldības mežos tiek līdzsvaroti ekonomiskie un vides aizsardzības mērķi ar sabiedrības vajadzībām un vēlmēm, radot plaukstošu un ilgtspējīgu meža ekosistēmu pašreizējām un nākamajām paaudzēm. Tiek saglabāta bioloģiskā daudzveidība un veicināta ilgtspējīgas koksnes resursu plūsma, kas balstīta uz tehnoloģiju izmantošanu apsaimniekošanas procesos.

12 Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas mērķi

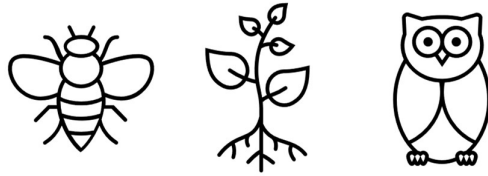
Efektīva, uz datiem un tehnoloģijām balstīta mežu apsaimniekošana, sabalansējot vides, ekonomiskās un sociālās vajadzības – apsaimniekošanas vadlīniju un dokumentu aprites procedūras izstrādāšana un ieviešana

Meža ekosistēmu noturības, ekoloģiskās vērtības, produktivitātes uzlabošana un uzturēšana – savlaicīga meža atjaunošana, aizsardzība un kopšana

Vides aizsardzība - īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, ainaviski vērtīgo teritoriju, mikroliegumu, īpaši aizsargājamo biotopu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu, kultūras pieminekļu, dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība

Ilgtspējīga koksnes resursu plūsmas nodrošināšana - pieļaujamais cirsmu pārdošanas fonda apjoms tiek sabalansēts ar koksnes ikgadējo pieaugumu

Iedzīvotāju izglītošana, informēšana un iesaiste sabiedrībai piederošo mežu apsaimniekošanā – informācijas pieejamība ar iespēju izteikt viedokli pirms plānoto darbību uzsākšanas

Ieņēmumi, kas tiek iegūti no cirsmu pārdošanas vai citām pašvaldības mežu apsaimniekošanas darbībām, tiek novirzīti mežu apsaimniekošanai un pašvaldības investīciju projektu realizācijai

12.1 Cēsu novada pašvaldības mežu iedalījums atbilstoši apsaimniekošanas mērķiem

Ievērojot to, ka mežs pilda daudzas sabiedrībai nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas, koksnes un nekoksnes produktiem un pakalpojumiem ir daudzfunkcionāls raksturs, meža apsaimniekošanai var būt dažādi apsaimniekošanas mērķi.

Iedalījums un apsaimniekošanas mērķi noteikti balstoties uz meža valsts reģistrā reģistrētajiem meža inventarizācijas datiem un reģistrētajiem aprobežojumiem. Pašvaldības mežu apsaimniekošanas iedalījums pēc apsaimniekošanas mērķiem ir kā ceļvedis meža apsaimniekošanas darbu plānošanā. Visu pašvaldībai piederošos un/vai valdījumā esošo mežu apsaimniekošana tiek balstīta ievērojot 2023.gada 25.oktobrī Siguldā parakstītā labas gribas memoranda “Par bioreģiona izveidi Gaujas nacionālajā parkā” principiem, proti, ka dabas resursi tiek apsaimniekoti ilgtspējīgi, mazinot ekoloģiskās pārslodzes risku un resursu izsīkšanu un, ka dabas daudzveidība tiek aizsargāta un saglabāta. Memorandā nostiprinātie principi un rīcības virzieni caurvij visu pašvaldības mežu apsaimniekošanas koncepciju.

Individuāla un detalizēta mežsaimniecisko darbu analīze un pieeja tiek piemērota pēc plānoto darbu atlases, ievērojot izstrādāto meža apsaimniekošanas procedūru vadlīnijas.

Aizsargājамie meži ir meži, kuru galvenais uzdevums nodrošināt dabas aizsardzību (skat. pielikumu Nr.1 un 1.tabulu). Apsaimniekošana veicama saskaņā ar normatīvajiem aktiem, konkrēto teritoriju individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, izstrādātajiem dabas aizsardzības plāniem un citiem ar dabas aizsardzību saistošiem dokumentiem, vadlīnijām, ieteikumiem.

Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā ievadā A.Priede precīzi apraksta biotopu apsaimniekošanas, atjaunošanas un izveidošanas daudzšķautņaino dabu. Biotopu apsaimniekošanā, atjaunošanā un izveidošanā nav iespējams izstrādāt visiem gadījumiem vienādi derīgu recepti. Degradētu biotopu atjaunošanā jābūt radošiem un gataviem pielāgoties apstākļiem, eksperimentēt un pielietot papildu risinājumus – iespējams, arī tādus, ko šīs vadlīnijas nepiedāvā. Nereti, pat paveicot visu iespējamo atbilstoši labākajiem ieteikumiem un praksei, nepieciešamas korekcijas, labojot pieļautās kļūdas vai neparedzētās novirzes no plānotā. Katrs ekosistēmas atjaunošanas mēģinājums ir savā ziņā eksperiments, lai cik labi izplānots tas būtu. Tā izdošanos vai neizdošanos pēc ilgāka var apstiprināt vienīgi sistemātiski veikti novērojumi un rezultātu, tostarp pieļauto kļūdu, rūpīga analīze.²⁴ Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā mērķauditorija - praktiķi un zemes īpašnieki, kam pieder nozīmīgas dabas vērtības, kā arī tie, kuru pienākums vai aicinājums ir veicināt dabas vērtību saglabāšanu.

Aizsargājamo mežu iedalījums pa apvienībām:

Amatas apvienībā: 0,92 ha

Cēsīs: 9,93 ha

Līgatnes apvienībā: 71,64 ha

Pārgaujas apvienībā: 17,84 ha

Priekuļu: 82,02 ha

²⁴ <https://www.daba.gov.lv/lv/media/4847/download?attachment>

Saudzējamie meži ir meži, kuru apsaimniekošanā līdzvērtīgi jāsavieno vides aizsardzības un ekonomiskie uzdevumi (skat. 1.tabulu un pielikumu Nr.1). Koksnes ražošana ar papildus nosacījumiem vides aizsardzībai un rekreācijai. Gan plānojot cirstu fondu, gan mežkopības darbus, izvēlas tādus cirtes veidus un paņēmienus, lai mežaudze, papildus koksnes ražošanas uzdevumam, sasniegtu arī vides un/vai rekreācijas mērķus. Cirtei jāuzlabo vai, vismaz jā saglabā vietas rekreācijas, t.sk., ainaviskā un/vai ekoloģiskā vērtība. Meža atjaunošanā, piemēram, var tik dota priekšroka dabiskajai atjaunošanai vai atjaunošanai ar platlapju sugām.

Saudzējamo mežu iedalījums pa apvienībām:

Amatas apvienībā: 9,03 ha

Cēsīs: 208,51 ha

Līgatnes apvienībā: 190,01 ha

Pārgaujas apvienībā: 27,9 ha

Priekuļu apvienībā: 97,53 ha

Vecpiebalgas apvienībā: 16,86 ha

Saimnieciskie meži ir meži, kuru galvenais uzdevums nodrošināt ilgtspējīgu koksnes resursu plūsmu, izveidojot ražīgas un bioloģiski noturīgas mežaudzes, kas nodrošinātu tautsaimniecību ar nepieciešamajiem koksnes resursiem un ienākumus meža īpašniekam (skat. 1.tabulu un pielikumu Nr.1).

Saimniecisko mežu iedalījums pa apvienībām:

Amatas apvienībā: 135,7 ha

Cēsīs: 4,38 ha

Jaunpiebalgas apvienībā: 179,76 ha

Līgatnes apvienībā: 290,94 ha

Pārgaujas apvienībā: 50,39 ha

Priekuļu apvienībā: 248,78 ha

Vecpiebalgas apvienībā: 207,95 ha

13 Cēsu novada pašvaldības apsaimniekošanas uzdevumi

13.1 Mežu apsaimniekošanas ilgtermiņa uzdevumi līdz 2030.gadam

1. Visu pašvaldības īpašumā vai valdījumā esošo mežu apsekošana un apsekošanā konstatētā fiksēšana, izmantojot [ArcGis platmorfās](#) lauka lietotņu palīdzību.
2. ES atbalsta izmantošana - ieguldījumi ilgtspējīgai mežsaimniecībai un atbalsts meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai un uzturēšanai 2023. - 2027. gada plānošanas periodā.
3. Meža meliorācijas sistēmu apsekošana un dokumentēšana.
4. Meža meliorācijas sistēmu uzturēšanas plāna sagatavošana.
5. Meža īpašumu bez piekļuves atlase.
6. Meža īpašumu bez piekļuves ceļa servitūtu nodibināšana.

7. Medību nomas līgumu inventarizācija un standartizētas versijas sagatavošana, nomas maksas pārskatīšana.
8. Plānveida pārbaudes iznomātajās medību platībās.
9. Kadastrālā uzmērīšana neuzmērītajās meža platībās.
10. Meža inventarizāciju izgatavošana platībās, kurās tā nekad nav bijusi izgatavota (pirmreizējās inventarizācijas izgatavošana).
11. Novecojušo meža inventarizāciju pārinventarizēšana.
12. Secīga/loģiska un plānveida cirsmu fonda plānošana.
13. Meža apsaimniekošanas plānu izgatavošana (dabas vērtību inventarizācija).
14. Pašreizējā pašvaldības mežaudžu oglekļa uzkrājumu analīze.²⁵
15. Pašvaldības mežaudžu ikgadējā oglekļa piesaistes aprēķins.²⁶
16. Pašvaldības ar zemu kvalitatīvo vērtējumu ballēs vai neapsaimniekotas lauksaimniecībā izmantojamās zemes virzīšana apmežošanai²⁷.

13.2 Mežu apsaimniekošanas vidēja termiņa uzdevumi līdz 2027.gadam

1. Īpašumtiesību tiesiskā statusa dokumentēšana, piesaistot pašvaldības juridisko atbalstu. Dokumentēšanas rezultātā izveidojams nekustamo īpašumu saraksts, kur fiksēts katra nekustamā īpašuma tiesiskais statuss un apgrūtinājumi no trešo personu puses. (zemesgrāmatā pašvaldība ir īpašnieks, bet tajā pašā laikā īpašumam ir tiesiskais valdītājs, kas nozīmē, ka nevienam nav tiesības to pilnvērtīgi apsaimniekot). Sakārtotas zemes īpašuma tiesības ir viens no priekšnoteikumiem zemes efektīvai izmantošanai.
2. Vienotas ar meža apsaimniekošanu saistīto dokumentu (elektroniskā formātā) aprites sistēmas ieviešana.
3. Dokumentu sistematizēšana (digitalizācija).
4. Pārdoto cirsmu inventarizācija (statuss, pieņemšanas – nodošanas akti, pārbaudes dabā, koku ciršanas pārskatos iesniegtās informācijas salīdzināšana ar pārdodamo cirsmu vērtējumos norādīto). Dabā konstatētā fiksēšana ArcGis lauka darbu lietotnē.
5. Atjaunojamo platību apsekošana, konstatētā fiksēšana ArcGis lauka darbu lietotnē.
6. Izcirtumu, kurus iespējams atzīt par dabiski atjaunotiem, atjaunošanas pārskatu iesniegšana Valsts meža dienesta ģeogrāfiskās informācijas sistēmā tiešsaistē.
7. Mākslīgi atjaunojamo platību plāna sagatavošana.
8. Kopjamo jaunaudžu apsekošana, konstatētā fiksēšana ArcGis lauka darbu lietotnē.

²⁵ <https://pefc.lv/dokumenti-un-materiali/standarti>

²⁶ <https://pefc.lv/dokumenti-un-materiali/standarti>

²⁷ https://www.em.gov.lv/sites/em/files/nekp1_0.pdf

9. Jaunaudžu kopšanas plāna sastādīšana.
10. Visu plānoto darbu saskaņošana, uzraudzība un atskaišu sagatavošana.

13.3 2024./2025.gada pašvaldības mežu apsaimniekošanas darba plāns

Plānotie darbi	Apjoms	Prognozētais izpildes termiņš	Rezultāts
Īpašumtiesību tiesiskā statusa precizēšana (saraksta izveidošana, dokumentu apkopošana)	Nav zināms	01.07.2024	Identificēti problēmgadījumi, noteikti risinājumi un to izpildes termiņi
Mežsaimniecisko dokumentu (elektroniskā formātā) aprites ieviešana		Pie jebkuras ar mežu apsaimniekošanu saistītās darbības	Pieejama un pārskatāma dokumentu plūsma
Dokumentu sistematizēšana (digitalizācija)	Nav zināms	31.12.2024.	Apkopota ar mežu apsaimniekošanu saistītā dokumentācija
Pārdoto cirsmu dokumentācijas inventarizācija un salīdzināšana ar to, kas ir uzrādīts MVR	Par pārdotajām cirmām no 2021.gada 1.jūlija	01.08.2024	Analīze par koksnes resursu plūsmu
Izstrādāto cirsmu izlases veidā pārbaudes apvidū		31.12.2024	Pārlicība par normatīvo aktu ievērošanu pašvaldībai piederošajos īpašumos
Aktīvo cirsmu uzraudzība			Pārlicība par normatīvo aktu ievērošanu pašvaldībai piederošajos īpašumos
Pašpatēriņam novirzīto koksnes resursu inventarizācija	Nav zināms	31.12.2024	Pieejama un pārskatāma koksnes resursu izmantošana pašvaldības funkciju īstenošanai
Atjaunojamo platību apsekošana, pārskatu iesniegšana VMD	~80 ha	31.05.2024	Atjaunotas platības un uzlabota pašvaldības mežu

Plānotie darbi	Apjoms	Prognozētais izpildes termiņš	Rezultāts
			CO ² piesaistes bilance un īstenota ekosistēmu pakalpojumu pieejā balstīta dabas kapitāla apsaimniekošana
Kopjamo jaunaudžu apsekošana	~100 ha	01.09.2024	Skaidrība par faktiski kopjamām jaunaudžu platībām, izmaksām un jaunaudžu stāvokli
ArcGis karšu, lietotņu pilnveidošana un ieviešana pašvaldības mežu apsaimniekošanā	Pašvaldībai piederošajos un/vai valdījumā esošajos īpašumos	Pastāvīgi	Viegli un ātri pārskatāma nekustamo īpašumu telpiskā un saturiskā informācija, pārbaužu dabā fiksēšana un lauka darbu plānošana. Perspektīvā – iesaistot kolēģus, daudzpusīgs informatīvs materiāls par īpašumiem un darbībām ar tiem
2024.gada cirsmu fonda sagatavošana	~35 ha	31.05.2024	Ieņēmumu no augošu koku ciršanas tiesību pārdošanas
Robežu un robežzīmju atjaunošana/ierīkošana	Precīzi apjomi nav zināmi	01.10.2024	Priekšnoteikums īpašumu apsaimniekošanai
Meža inventarizāciju izgatavošana piešķirtā budžeta ietvaros	~300 ha	01.11.2024	Aktuāla informācija par pašvaldībai piederošajiem bioloģiskajiem aktīviem

Plānotie darbi	Apjoms	Prognozētais izpildes termiņš	Rezultāts
Augsnes sagatavošana nekvalitatīvajās (ar zemu kvalitatīvo vērtējumu ballēs) lauksaimniecības zemēs	~20 ha	31.10.2024	Pasīvo ienākumu drošības spilvens pašvaldības attīstībai. Ieņēmumi ne tikai no nākotnē iegūstamajiem kokmateriāliem, bet arī no oglekļa kredītu tirdzniecības. Vēl vairāk uzlabota pašvaldības CO ² piesaistes balance un īstenota ekosistēmu pakalpojumu pieejā balstīta dabas kapitāla apsaimniekošana
Meža apsaimniekošanas plānu izstrāde (dabas vērtību inventarizācija) budžeta ietvaros	100 ha	31.11.2024	Dabas vērtību apzināšana. Meža apsaimniekošanas pasākumus plāns pa nogabaliem, ievērojot eksperta atzinumā norādītos ieteikumus dabas vērtību aizsardzībai, apsaimniekošanai un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām
Meža zemju kadastrālā uzmērīšana piešķirtā budžeta ietvaros	~70 ha	31.12.2024.	Iespēja pilntiesīgi apsaimniekot īpašumu un apzināt neapzinātos bioloģiskos aktīvus
Jaunaudžu kopšana	~10 ha	01.04.2024	Palielināta mežaudzes

Plānotie darbi	Apjoms	Prognozētais izpildes termiņš	Rezultāts
			noturība un pielāgošanās spēja iespējamām klimata pārmaiņām, kā arī nodrošināts mežaudzes krājas pieaugums un oglekļa uzkrājums mežaudzē.
2025.gada cirsmu fonda atlase, atlasīto platību pārbaude dabā	~ 30 ha	30.12.2024	Prognozējami 2025.gada ieņēmumi no augošu koku ciršanas tiesību pārdošanas
Pašvaldības piederošo mežu sanitārā stāvokļa novērtējums		Pastāvīgi	Priekšstats par sanitāro stāvokli un potenciālajām cirsmu fonda plānošanas vietām
Robežu un robežzīmju atjaunošana		15.12.2025	Priekšnoteikums īpašumu apsaimniekošanai
Meža inventarizāciju izgatavošana piešķirtā budžeta ietvaros		15.12.2025	Aktuāla informācija par pašvaldībai piederošajiem bioloģiskajiem aktīviem
Aktīvo cirsmu uzraudzība			Pārlicība par normatīvo aktu ievērošanu pašvaldībai piederošajos īpašumos

Visi ar mežu apsaimniekošanu, ja MAK nav norādīta cits atbildīgais, pašvaldības mežu apsaimniekošanas plānā paredzēto ilgtermiņa, vidējā termiņa un 2024./2025. gada darbu plānu atbildīgais - Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas speciālists.

14 Klimata pārmaiņu mazināšanas mehānismi pašvaldības mežos un lauksaimniecības zemēs ar zemu kvalitatīvo vērtējumu ballēs

Meži ilgstoši ir ieņēmuši nozīmīgu vietu mūsu ekonomikā un sabiedrībā, jo tie palīdzējuši radīt darbvietas un sagādāt pārtiku, zāles, materiālus, tīru ūdeni un daudz ko citu. Gadsimtiem ilgi meži bijuši plaukstošs kultūras mantojuma un amatniecības, tradīciju un inovācijas centrs. Taču, lai kāda arī būtu bijusi to nozīme pagātnē, tagad tie ir būtiski mūsu nākotnei. Meži mums ir dabisks sabiedrotais, kas palīdz pielāgoties klimata pārmaiņām un cīnīties pret tām, un tiem būs izšķirīga loma centienos panākt, lai Eiropa līdz 2050. gadam kļūtu par pirmo klimatneitrālo pasaules daļu. Meža ekosistēmu aizsardzība mazina arī zoonožu un globālu pandēmiju risku. Tāpēc cilvēku un planētas veselība un labklājība nākotnē ir atkarīga no tā, vai visā Eiropā un pasaulē augs veselīgi, biodaudzveidīgi un izturētspējīgi meži.²⁸

Uzlabojot mežu apsaimniekošanu – ieviešot dabā balstītu mežu apsaimniekošanu, ir iespēja uzlabot oglekļa uzkrāšanos. Tas var ietvert tādas pasākumus kā, piemēram, ciršanas paradumu maiņu, savlaicīgu meža atjaunošanu un tā kopšanu, kā arī mērķtiecīgu meža ieaudzēšanu nekvalitatīvās (ar zemu kvalitatīvo vērtējumu [ballēs](#)) lauksaimniecībā izmantojamās zemēs. Veicot mērķtiecīgu organisko augšņu apmežošanu nekvalitatīvās lauksaimniecībā izmantojamajās zemēs, ir iespējams panākt būtisku siltumnīcefekta gāzu (turpmāk - SEG) emisiju samazinājumu. Pozitīvo efektu var samazināt dabiskie traucējumi. Emisiju samazināšanas efekts ir pastāvīgs un to nodrošina koksnes produkti un aizstāšanas efekts enerģētikas sektorā. Apmežošana nav pieļaujam bioloģiski vērtīgos zālājos un īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Veidojot lapu koku mežus ar dabiski mitru organisko augsni, tas vairākkārtīgi palielinātu bioloģiski vērtīgu biotopu - melnalkšņa staignāju - platību nākotnē.²⁹

Nacionālā enerģētikas un klimata plāna mērķu sasniegšanai noteikti rīcības virzieni. Viens no horizontālajiem rīcības virzieniem - ilgtspējīga resursu izmantošana un SEG emisiju samazināšana un CO₂ piesaistes palielināšana zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā, kas, savukārt ietver šādus vertikālos rīcības virzienus:

- Uzlabot meža ieaudzēšanu un audzes kvalitāti dabiski apmežojušās platībās veicināšana
- Veicināt neproduktīvu mežaudžu ar zemu oglekļa piesaisti nomaiņu
- Veicināt dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošanu
- Veicināt jaunaudžu kopšanas cirtes
- Uzlabot mežsaimniecībā izmantojamās zemes un mežsaimniecisko zemju kvalitāti
- Veicināt vēsturiski izmantoto kūdras ieguves vietu rekultivāciju, izvēloties piemērotāko rekultivācijas veidu

²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0572>

²⁹ https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/56f1c764-386b-4961-97e6-7d66cedca1c4

- Veicināt koksnes izmantošanu būvniecībā
- Veicināt kaskādes principa izmantošanu koksnes un biomateriālu izmantošanā
- Līdz 2050.gadam palielināt mežaudžu ražību par 25% salīdzinot ar 2018.gadu
- Atbalstīt inovatīvu tehnoloģiju un risinājumu attīstīšanu resursefektivitātes, SEG emisiju samazināšanas/CO₂ piesaistes palielināšanas sekmēšanai mežsaimniecības darbībās.³⁰

15 Cēsu novada pašvaldības mežu apsaimniekošanas procesu vadlīnijas un dokumentu aprīte

15.1 Kadastrālās uzmērīšanas un dokumentu aprītes vadlīnijas

1. Veicot kadastrālās uzmērīšanas veikšanas darbus, īpašuma apsekošana dabā un faktiskās situācijas konstatācija, jo nekorekti noteikti zemes lietojumu veidi apgrūtina īpašuma apsaimniekošanu.
2. Pirms iesnieguma nosūtīšanas kadastra objekta reģistrācijai vai datu aktualizācijai Valsts zemes dienestā (turpmāk – VZD), mērnecības pakalpojumu sniedzējs, izgatavotos zemes robežu, situācijas un apgrūtinājumu plānus saskaņo ar pašvaldības pārstāvi.
3. Izgatavoto zemes robežu, situācijas un apgrūtinājumu plānu saņemšana elektroniskā veidā un nosūtīšana reģistrācijai dokumentu vadības sistēmā (turpmāk - FIBU) atbilstoši nomenklatūrai, iekopēšana īpašuma mapē.
4. Robežu apsekošanas, noteikšanas un atjaunošanas aktu atvasinājumu sagatavošana un nosūtīšana reģistrācijai FIBU, iekopēšana īpašuma mapē.
5. Jebkuras ar kadastrālo uzmērīšanu dokumentācijas atvasinājumu sagatavošana un nosūtīšana reģistrācijai FIBU, iekopēšana īpašuma mapē.

15.2 Meža inventarizācijas izgatavošanas un dokumentu aprītes vadlīnijas

1. Īpašumu atlase meža inventarizāciju izgatavošanai.
2. Meža inventarizācijas darba uzdevuma sagatavošana.

³⁰ <https://likumi.lv/ta/id/312423-par-latvijas-nacionalo-energetikas-un-klimata-planu-20212030-gadam>

3. Pirms izgatavoto meža inventarizācijas datu iesniegšanas Valsts meža dienestā, inventarizācijas veicējs, izgatavotos meža inventarizācijas datus nosūta saskaņošanai uz pakalpojumu līgumā norādīto e-pasta adresi.
4. Sagatavotie meža inventarizācijas dati Valsts meža dienestā iesniedzami tiešsaistē Meža valsts reģistrā, un elektroniski parakstīts meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja eksemplārs nosūtīts reģistrācijai FIBU atbilstoši nomenklatūrai.
5. Paziņojumu par zemes lietošanas veida izmaiņām ([7. pielikums](#)), ja meža inventarizācijas veicējs konstatē, ka zemes lietošanas veida "mežs" faktiskā platība inventarizējamā zemes vienībā atšķiras no platības, kas ir valsts nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā.
6. Pēc meža inventarizācijas reģistrācijas Meža valsts reģistrā, izgatavotais meža apsaimniekošanas plāns, elektroniski parakstīts pievienojams īpašuma lietai.

15.3 Pašvaldības cirsmu sagatavošanas un dokumentu aprites vadlīnijas

1. Cirsmu fonda izvērtēšana;
 - 1.1. Ciršanai paredzētās objektu atlase.
 - 1.2. Cirsmu fonds tiek plānots kopējā ikgadējā pieauguma ietvaros. Plānotajos ciršanas apjomos netiek iekļautas koksnes ieguves apjoms, kas iespējami var rasties dabas stihiju (vējgāžu, snieglaužu u.c.) radīto bojājumu un to seku likvidācijas rezultātā. Ciršanas apjoma gada ietvaros pieļaujams palielināt tikai tādā apmērā, par kādu ir radies neiegūto koksnes resursu uzkrājums iepriekšējā periodā.
 - 1.3. Trīs kilometru attālumā no sabiedrībai nozīmīgām vietām, iespēju robežās, kailcirtes aizstāt ar izlases cirtēm un izstrādes nosacījumos noteikt, ka mežizstrāde tiek veikta darba dienās, laika periodā no 1.septembra līdz 1.aprīlim.
 - 1.4. Cirsmu fondu sagatavošana visā zemes vienībā, iekļaujot kopšanas un sanitārās cirtes.
 - 1.5. Dabas aizsardzības teritoriju pārbaude – dabas datu pārvaldības sistēmā Ozols, situācijas fiksācija un kopijas ievietošana īpašuma mapē, cirsmu fonda mapē.
 - 1.6. Koku ciršana pašvaldības mežos, kuros ir konstatēti ES nozīmes meža biotopi netiek iekļauti cirsmu fondā, bet apsaimniekojami saskaņā ar meža biotopu apsaimniekošanas vadlīnijām un/vai biotopa eksperta rekomendācijām. ES Bioloģiskā stratēģija 2030. gadam plānā ietver šādu apņemšanos, ka biotopa un sugas saglabāšanās tendences un stāvoklis nepasliktinās un ka vismaz 30 %

sugu un biotopu, kuru stāvoklis patlaban nav labvēlīgs, nonāk labvēlīgā stāvoklī vai uzrāda ļoti pārliecinošu virzību uz to.³¹

- 1.7. Valsts kultūras pieminekļu pārbaude vietnē mantojums.lv un kopijas ievietošana īpašuma mapē, cirsmu fonda mapē.
2. Atlasītā cirsmu fonda pārbaude dabā, nosacījumu un apstākļu precizēšana lauka darbu lietotnē.
3. Ja tiek saņemti vietējo iedzīvotāju iebildumi par plānoto koku ciršanu, tie tiek rakstiski fiksēti uz iedzīvotāju iesnieguma pamata un iekļauti kā papildus nosacījumi cirsmu pārdošanas līgumos.
4. Kailciršu platībās prognozējamais atjaunošanas veids.
5. Projektētā cirsmu fonda prezentēšana ArcGis online platformā (apjomus norādot pēc inventarizācijas datiem). Cirsmu fonda priekšlasījums un saskaņošana pirms plānoto darbību uzsākšanas un darba uzdevuma izveidošanas.
6. Darba uzdevuma izveidošana.
7. Kvalitātes prasības augošu koku uzmērīšanai un cirsmas novērtējumam:
Caurmērs tiek uzmērīts visiem izcērtamajiem kokiem (izņemot atstājamajiem ekoloģiskajiem kokiem, koku grupām un saglabājamajiem nokaltušajiem kokiem), kuru caurmērs pārsniedz 6 cm. Uzmērītos kokus grupē sadalījumā pa 4 cm caurmēra pakāpēm, sugām un kvalitātes klasēm, egli arī sadalījumā pa mežaudzes stāviem. Caurmēru uzmēra 1.3 m augstumā no sakņu kakla; nogāzēs augoši koki tiek uzmērīti no kalna puses; neregulāras formas kokiem caurmēru nosaka kā aritmētisko vidējo no diviem savstarpēji perpendikulāriem mērījumiem. Mērījumu rezultāti tiek fiksēti dastlapā.
 - 7.1. Cirsmas skice pdf. un shp. formātā katrai cirsmai atsevišķi,
 - 7.2. Dastlapa,
 - 7.3. Vērtējuma atskaiti saglabāt pdf. formātā (neskenētu) vai xlsx. formātā.
8. Pakalpojuma sniedzējs sagatavotos dokumentus un failus (skices, dastlapas, vērtējumi) nosūta pārbaudei mežu apsaimniekošanas speciālistam un pēc datu pārbaudes tie tiek nosūtīti reģistrācijai FIBU atbilstoši lietu nomenklatūrai. Dokumenti un faili tiek iekopēti īpašuma mapē, cirsmu fonda mapē.
9. Koku ciršanas pieteikuma iesniegšana tiešsaistē Valsts meža dienesta ģeogrāfiskās informācijas sistēmā.
10. Elektroniska ciršanas apliecinājuma saņemšana, pievienošana īpašuma lietai.
11. Augošu koku ciršanas tiesību pārdošanas lēmuma projekta sagatavošana.
12. Vienotas augošu koku ciršanas tiesību pārdošanas līguma versijas sagatavošana.

³¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A52020DC0380>

13. Pēc mežizstrādes pabeigšanas elektroniska pieņemšanas un nodošanas (turpmāk – PN) akta sagatavošana ArcGis online platformā lauka darba lietotnē, elektroniska PN akta parakstīšana, PN akta iekopēšana īpašuma mapē.
14. Koku ciršanas pārskatu iesniegšana tiešsaistē Valsts meža dienesta ģeogrāfiskās informācijas sistēmā.
15. Detalizētās kopējās koku ciršanas (pārdoto cirsmu) atskaites sagatavošana.

15.4 Mežkopības un dokumentu aprites vadlīnijas

1. Jaunaudžu kopšana un agrotehniskā kopšana
 - 1.1. Jaunaudžu kopšana ir būtiska meža apsaimniekošanas cikla sastāvdaļa, tās īstenošana veido priekšnoteikumus stabilas, produktīvas un dzīvotspējīgas mežaudzes izveidošanai un galvenās ražas kvalitātei.³²
 - 1.1.1. Savlaicīga jaunaudžu un agrotehniskās kopšanas plānošana. Optimālais kopšanas augstums dabiskās mežaudzēs ir 3 līdz 5 m. Platībās ar augstu dzīvnieku bojājumu risku atbrīvot tikai augšanas telpu ap mērķa koku, saglabājot tam netraucējošus pameža kokus un krūmus, tā saglabājot barības bāzi dzīvniekiem un cenšoties mazināt iespējamus bojājumus.
 - 1.2. Jāizvērtē jaunaudžu aizsardzības pasākumu nepieciešamība.
 - 1.3. ES atbalsta izmantošana - ieguldījumi ilgtspējīgai mežsaimniecībai un atbalsts meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai un uzturēšanai 2023. - 2027. gada plānošanas periodā.
2. Nekvalitatīvu lauksaimniecībā izmantojamo zemju apmežošana
 - 2.1. Potenciāli apmežojamo platību atlase.
 - 2.2. Dokumentācijas sagatavošana (apmežošanas atļaujas, saskaņojumi u.c.).
 - 2.3. Platību apskate dabā.
 - 2.4. Ieaudzēšanas plāna sagatavošana.
 - 2.5. Darba uzdevuma sagatavošana.
 - 2.6. Veikto darbību kontrole un elektroniska pieņemšanas un nodošanas akta formas sagatavošana.
 - 2.7. Dokumentu reģistrācija FIBU, pievienošana īpašuma lietā.

³² <https://likumi.lv/ta/id/276929-par-meza-un-saistito-nozaru-attistibas-pamatnostadnem-20152020-gadam>

2.8. Ieaudzēto, izkopto, un atjaunoto platību iesniegšana tiešsaistē Valsts meža dienesta ģeogrāfiskās informācijas sistēmā.

2.9. Detalizētās kopējās atjaunoto un izkopto platību atskaites sagatavošana.

16 Pielikumi

Pielikums Nr.1. Cēsu novada pašvaldības mežu iedalījums atbilstoši apsaimniekošanas mērķiem zemes vienību līmenī

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži - aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējami meži - aizliegta kalcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
Amatas	0,92	9,03	9,38	135,7	155,03
Amatas		2,84		36,89	39,73
42420020085				0,88	0,88
42420050134				0,87	0,87
42420050260				0,77	0,77
42420010035				0,4	0,4
42420010172				3,15	3,15
42420010162		2,84		30,82	33,66
Drabešu	0,92	0,87		4,4	6,19
42460030089		0,1			0,1
42460070108				0,57	0,57
42460010125	0,21	0,28			0,49
42460050119	0,71	0,2			0,91
42460050330				2,35	2,35
42460010107		0,29			0,29
42460090135				0,11	0,11
42460020746				1,37	1,37
Nītaures				17,43	17,43
42680090057				6,86	6,86
42680100048				2,06	2,06
42680070082				1,22	1,22
42680060351				0,81	0,81
42680060316				0,75	0,75
42680110112				4,98	4,98
42680060170				0,75	0,75
Skujenes		1,68		31,41	33,09

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži -aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējami meži - aizliegta kalcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
42780060101		0,37		1,36	1,73
42780040098				1,24	1,24
42780100124				3,71	3,71
42780100094				0,97	0,97
42780100095				0,22	0,22
42780070131				2,52	2,52
42780070133				1,48	1,48
42780070134				0,41	0,41
42780010056				0,74	0,74
42780070168				1,52	1,52
42780060092		0,94		2,99	3,93
42780100154				0,44	0,44
42780100155				0,41	0,41
42780060042		0,37		7,06	7,43
42780080055				6,34	6,34
Zaubes		3,64		45,57	58,59
42960050124				3,13	3,13
42960070041				2,78	2,78
42960050334				0,14	0,14
42960020073				5,84	5,84
42960030107				3,72	3,72
42960050342		0,89			0,89
42960090061		0,96		1,8	12,14
42960030087				4,94	4,94
42960090191				2,81	2,81
42960080022		1,79		7,75	9,54
42960100029				12,66	12,66
Cēsis	9,93	208,51		4,38	222,82
Cēsis	7,82	203,49			211,31
42010062112		1,24			1,24
42010010141	0,12	3,54			3,66
42010010140		3,5			3,5
42010010115	1,56	7,5			9,06
42010062116		7,3			7,3
42010062115	2,65	3,16			5,81
42010062119		5,68			5,68
42010062114		1,91			1,91
42010062403		0,52			0,52
42010060055		1,66			1,66

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži -aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējamie meži - aizliegta kailcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
42010062001		9,25			9,25
42010062124		2,81			2,81
42010010106		24,72			24,72
42010010133		1,08			1,08
42010070228	0,99	3,29			4,28
42010010114		1,52			1,52
42010010124		13,5			13,5
42010010125		2,74			2,74
42010070405		4,56			4,56
42010070321		1,1			1,1
42010062020		0,16			0,16
42010062108		0,15			0,15
42010062401	0,29				0,29
42010062107		0,32			0,32
42010062220		0,46			0,46
42010062408		0,59			0,59
42010070307		0,65			0,65
42010070308		1,07			1,07
42010070111	0,03	0,27			0,3
42010010130		15,61			15,61
42010062501		0,64			0,64
42010062014		0,32			0,32
42010061607		0,25			0,25
42010061104		0,22			0,22
42010070304		0,18			0,18
42010081304		11,24			11,24
42010090804	0,31	27,97			28,28
42010062012		7,24			7,24
42010070207		0,12			0,12
42010070217	0,28	1,56			1,84
42010070205	1,59	32,3			33,89
42010060066		1,31			1,31
42010010122		0,28			0,28
Vaives	2,11	5,02		4,38	11,51
42900070088				0,64	0,64
42900050062				1,26	1,26
42900030125	0,31	2,06			2,37
42900030142		0,13			0,13
42900040071	0,3	2,53			2,83

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži -aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējami meži - aizliegta kalcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
42900020094	1,07				1,07
42900090090				1,12	1,12
42900090089				1,36	1,36
42900020234	0,33	0,3			0,63
42900030237	0,1				0,1
Jaunpiebalgas				179,76	179,76
Jaunpiebalgas				69,12	69,12
42560060137				7,78	7,78
42560030053				5,08	5,08
42560060403				0,45	0,45
42560010061				4,17	4,17
42560060248				0,08	0,08
42560090055				0,46	0,46
42560060168				0,88	0,88
42560070138				25,31	25,31
42560060405				4,01	4,01
42560020066				4,34	4,34
42560090063				0,94	0,94
42560060321				1,24	1,24
42560060433				0,62	0,62
42560070247				3,36	3,36
42560110038				1,09	1,09
42560070128				1,31	1,31
42560060120				0,83	0,83
42560110075				4,06	4,06
42560070150				0,78	0,78
42560070248				2,33	2,33
Zosēnu				110,64	110,64
42980030184				1,49	1,49
42980030007				2,11	2,11
42980040064				13,02	13,02
42980040067				1,89	1,89
42980040074				36,99	36,99
42980040077				48,47	48,47
42980020084				0,49	0,49
42980030080				0,28	0,28
42980030242				5,9	5,9
Līgatnes	71,64	190,01		290,94	552,59
Līgatnes	71,64	190,01		290,94	552,59

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži -aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējamie meži - aizliegta kailcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
42620080018				19,25	19,25
42620100078				20,9	20,9
42620100079				15,46	15,46
42110010200	4,07	9,74			13,81
42110030200	4,72	0,41			5,13
42110030201	4,05				4,05
42110030202	1,27	0			1,27
42110060200	27,9	35,55			63,45
42110060201	1,02	6,4			7,42
42620090068				0,47	0,47
42620090072		0,71		9,33	10,04
42620030098	10,03	21,92			31,95
42620030100	0,11	11,15			11,26
42110080018	0,1				0,1
42620090070		2,46		9,43	11,89
42620090071				13,64	13,64
42620040460	0,31				0,31
42620100121				0,89	0,89
42620100073				33,72	33,72
42620100076				12,68	12,68
42620100123		3,5		2,67	6,17
42620100124		5,11		14,39	19,5
42620090042				46,06	46,06
42620030096		5,4			5,4
42110020032	1,77	1,52			3,29
42110080022		1,13			1,13
42620090044		0,67		2,81	3,48
42620110047				2,62	2,62
42620110071		2,34		25,24	27,58
42620090043		2,09		35,08	37,17
42620090039		3,67		11,92	15,59
42620090067		0,4			0,4
42620060076				12,27	12,27
42620040643		0,08		0,12	0,2
42620040392				0,28	0,28
42620040626				0,09	0,09
42620040657		11,89			11,89
42620040642	0,3	1,06			1,36
42110100006	0,55	4,98			5,53

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži -aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējami meži - aizliegta kailcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
42110090025	0,38	1,82			2,2
42620040641	1,2	3,95			5,15
42620040638				1,43	1,43
42620040439	1,52	1,28			2,8
42620040729	0,5			0,19	0,69
42620020043		11,87			11,87
42620020044		0,77			0,77
42110090010	1,59	5,76			7,35
42110090300	2,82				2,82
42110090001	1,27	1,63			2,9
42110030010		0,84			0,84
42110060038		0,01			0,01
42110020036		0,11			0,11
42620020020		10,55			10,55
42620020033		0,86			0,86
42110060203	0,68	4,45			5,13
42110060027	0,27	0,13			0,4
42620060078		0,39			0,39
42110050020		0,66			0,66
42110030038		1,09			1,09
42110030007		0,87			0,87
42110020201	0,93	1,55			2,48
42110020200		3,47			3,47
42110050034	2,4	0,36			2,76
42110050037	1,88				1,88
42110020203		0,1			0,1
42620060071		4,33			4,33
42620060072		0,98			0,98
Pārgaujas	17,84	27,9		50,39	96,13
Raiskuma	13,01	5,38		5,81	24,2
42740080231	0,25	0,38			0,63
42740080232	0,22	0,3			0,52
42740070188	8,92	1,86		1,17	11,95
42740040072		2,84			2,84
42740110278	0,7				0,7
42740070242	0,19				0,19
42740080202	1,17			0,38	1,55
42740110243	0,26				0,26
42740110227	1,09			1,87	2,96

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži -aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējami meži - aizliegta kailcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
42740070244	0,21			2,39	2,6
Stalbes		1,8		3,61	5,41
42800050042		0,1			0,1
42800050124				0,65	0,65
42800070460				0,14	0,14
42800070352		1,7			1,7
42800080058				2,82	2,82
Straupes	4,83	20,72		40,97	66,52
42820070124	1,41	6,22			7,63
42820050133	3,04	10,77			13,81
42820050140		0		4,11	4,11
42820040316				5,5	5,5
42820040314				6,03	6,03
42820040277				1,81	1,81
42820050186		3,46		23,52	26,98
42820040484	0,38	0,27			0,65
Priekuļu	82,02	97,53		248,78	428,33
Liepas	3,14	22,97		14,03	40,14
42600030304	0,11			4,88	4,99
42600030207	3,03	2,85		1,04	6,92
42600010032		2,34			2,34
42600050114				0,87	0,87
42600040028		5,03			5,03
42600010064				0,87	0,87
42600060202		4,36			4,36
42600050178				0,6	0,6
42600030257				0,86	0,86
42600030188				0,47	0,47
42600050134		7,03			7,03
42600060150		0,31			0,31
42600050131				3,56	3,56
42600040027		1,05		0,88	1,93
Mārsnēnu				19,14	19,14
42640030158				1,67	1,67
42640010148				6,95	6,95
42640020080				9,35	9,35
42640040083				1,17	1,17
Priekuļu	72,11	73,57		94,38	240,06
42720070172		4,98			4,98

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži -aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējami meži - aizliegta kalcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
42720040175		4,3			4,3
42720070615	4,75			3,15	7,9
42720070379	43,07	32,95			76,02
42720050121				0,84	0,84
42720070167	0,85			3,59	4,44
42720070382		8,06			8,06
42720060219	6,05	6,36		18,92	31,33
42720060218	11,25	9,4		47,25	67,9
42720070393	0,43			3,64	4,07
42720070399	5,71			4,06	9,77
42720050070				9,85	9,85
42720050084				0,36	0,36
42720070641				1,37	1,37
42720070860				0,72	0,72
42720050013		1,03			1,03
42720070498				0,54	0,54
42720070619				0,09	0,09
42720090033		4,72			4,72
42720010042		1,77			1,77
Veselavas	6,77	0,99		121,23	128,99
42940030070				2,39	2,39
42940010134	6,77	0,99		8,91	16,67
42940030022				16,78	16,78
42940010206				1,61	1,61
42940010256				0,5	0,5
42940010222				4,38	4,38
42940020069				7,87	7,87
42940010391				1,94	1,94
42940010296				0,7	0,7
42940030065				0,39	0,39
42940030045				69,26	69,26
42940030046				6,5	6,5
Vecpiebalgas		16,86	4,85	207,95	229,66
Dzērbenes				20,04	20,04
42500070171				1,06	1,06
42500060048				17,32	17,32
42500070105				1,09	1,09
42500020093				0,57	0,57
Inešu		2,89	0,77	24,42	28,08

Administratīvās teritorijas, zemes vienību kadastra apzīmējumi	Aizsargājami meži -aizliegta mežsaimnieciskā darbība	Saudzējami meži - aizliegta kalcirte	Saimnieciskie meži - sezonāli aprobežojumi	Saimnieciskie meži	Platība, ha
42540010199			0,77	0,2	0,97
42540040209				3,32	3,32
42540040063				0,89	0,89
42540060007				4,55	4,55
42540020190		2,89		2,47	5,36
42540020318				5,11	5,11
42540020271				1,56	1,56
42540030041				6,32	6,32
Kaives		5,93		129,8	135,73
42580070062		4,01		18,44	22,45
42580070061				27,2	27,2
42580080084		1,92		22,81	24,73
42580050044				19,22	19,22
42580050021				14,33	14,33
42580050069				13,88	13,88
42580050081				12,83	12,83
42580050079				1,09	1,09
Taurenies		7,24	4,08	23,5	34,82
42860020433		5,55		9,01	14,56
42860020357		1,43		3,55	4,98
42860020434				4,12	4,12
42860050073			4,08	1,38	5,46
42860060088				1,99	1,99
42860060130		0,26		3,45	3,71
Vecpiebalgas		0,8		10,19	10,99
42920040130		0,7		1,21	1,91
42920040178				2,79	2,79
42920070106				0,69	0,69
42920070107		0,1		0,42	0,52
42920070108				0,75	0,75
42920070457				1,45	1,45
42920040133				1,48	1,48
42920040134				1,4	1,4
Kopējā platība	182,35	549,84	14,23	1117,9	1864,32

Pielikums Nr.2. Pašvaldības meža zemes veidi meža apsaimniekošanā

Meža zemes veidi meža apsaimniekošanā	Platība, ha
Mežaudze	1802,6
Iznīkusi mežaudze	1,27
Izcirtums	67,01
Sūnu purvs	12,79
Zāļu purvs	13,39
Pārejas purvs	0,45
Meža lauce	9,96
Meža dzīvnieku barošanās lauce	1,99
Smiltājs	1,02
Pārplūstošs klajums	4,49
Bebu applūdinājums	12,72
Rekreācijas platība	0,15
Kopējā platība, ha	1927,84

Iznīkusi mežaudze – mežaudze, kuras šķērslaukums biotisku, abiotisku vai antropogēnas izcelsmes faktoru ietekmē samazinājies zem kritiskā šķērslaukuma vērtības un kuras turpmāka apmierinoša attīstība nav iespējama.

Sūnu purvs – purva ekosistēma, kas minerālvielas un ūdeni saņem galvenokārt no atmosfēras nokrišņiem. Zemsedzē dominē dažādas sfagnu (*Sphagnaceae*) dzimtas sugas.

Zāļu purvs – purva ekosistēma, kas minerālvielas un ūdeni saņem galvenokārt no gruntsūdeņiem. Zemsedzē dominē dažādas grīšļu (*Cyperaceae*) dzimtas sugas.

Pārejas purvs – purva ekosistēma, kas minerālvielas un ūdeni saņem gan no gruntsūdeņiem, gan no atmosfēras nokrišņiem. Zemsedzē dominē dažādas grīšļu un sfagnu dzimtu sugas.

Meža lauce – mežā dabisku faktoru ietekmē izveidojusies atklāta platība, kuras veģetācijā dominē lakstaugi un sīkrūmi.

Meža dzīvnieku barošanas lauce – mežā dabisku faktoru ietekmē izveidojusies atklāta platība, kura tiek apstrādāta, lai audzētu lauksaimniecisko produkciju meža dzīvnieku piebarošanai.

Smiltājs – mežā ietilpstoša atklāta platība ar neizteiktu augsnes organiskās daļas slāni un veģetāciju, nepietiekamu mitruma un barības vielu daudzumu.

Pārplūstošs klajums – platība, kurā, atkārtoti veidojoties paaugstinātam virsūdeņu līmenim, nav iespējama mežaudzes attīstība.

Bebu applūdinājums – meža zeme, kura bebru (*Castor fiber*) darbības dēļ ir pārplūdusi un kurā nav iespējama mežaudzes attīstība.

Pielikums Nr. 3. Pašvaldības meži pa īpašumtiesību veidiem

Administratīvā teritorija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Platība, ha
Amatas	18,0524	80,48	98,5324
Amatas	4,42	0,08	4,5

Administratīvā teritorija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Platība, ha
42420040096	0,9		0,9
42420050238	3,52		3,52
42420070050		0,08	0,08
Drabešu	8,0708	0,8	8,8708
42460010080	0,3		0,3
42460020397		0,4	0,4
42460020491	0,1		0,1
42460020746	1,5582		1,5582
42460050166	0,6		0,6
42460050372	0,6035		0,6035
42460050373	0,5376		0,5376
42460070109	2,6562		2,6562
42460070114		0,4	0,4
42460070231	1,2		1,2
42460070232	0,4		0,4
42460090215	0,1153		0,1153
Nītaures	0,6504	27,71	28,3604
42680060117		2,5	2,5
42680060124	0,1975		0,1975
42680060208		0,5	0,5
42680060304		3,1	3,1
42680060308		0,6	0,6
42680060312		1,4	1,4
42680060314		0,3	0,3
42680060322		0,2	0,2
42680060323		4,7	4,7
42680060327		0,8	0,8
42680060328		0,8	0,8
42680060346		0,7	0,7
42680060352		1,2	1,2
42680060353		3,3	3,3
42680060354		1,5	1,5
42680060356		6	6
42680060889		0,11	0,11
42680110110	0,4529		0,4529
Skujenes	1,6012	37,69	39,2912
42780030027		0,2	0,2
42780030054		6,6	6,6
42780040102		6,2	6,2
42780040110		2	2
42780050035		0,3	0,3
42780060139	0,2012		0,2012
42780070136		3,79	3,79

Administratīvā teritorija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Platība, ha
42780070149	1,4		1,4
42780080060		1,2	1,2
42780100069		0,7	0,7
42780100108		0,8	0,8
42780110020		11,9	11,9
42780110042		4	4
Zaubes	3,31	14,2	17,51
42960010082		0,7	0,7
42960020060	0,9		0,9
42960030126	0,2		0,2
42960040080		0,4	0,4
42960040084		0,5	0,5
42960050172	0,3		0,3
42960050177		0,2	0,2
42960050187	0,6		0,6
42960050190		0,8	0,8
42960050193	0,11		0,11
42960050194	0,54		0,54
42960050208	0,2		0,2
42960050341		0,1	0,1
42960070056		2	2
42960100029		9,5	9,5
42960100052	0,46		0,46
Cēsis	10,4641	1,7497	12,2138
Cēsis	7,4241		7,4241
42010010131	7,4241		7,4241
Vaives	3,04	1,7497	4,7897
42900010065		0,19	0,19
42900020248	0,3		0,3
42900020250		0,0983	0,0983
42900020252		0,0394	0,0394
42900030148		0,0317	0,0317
42900070129	2,74		2,74
42900080071		0,3703	0,3703
42900090162		0,38	0,38
42900110039		0,64	0,64
Jaunpiebalgas		8,17	8,17
Jaunpiebalgas		8,17	8,17
42560020073		1,2	1,2
42560070110		1,97	1,97
42560070137		0,1	0,1
42560070140		0,3	0,3
42560100039		4,6	4,6

Administratīvā teritorija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Platība, ha
Līgatnes	6,71	82,9499	89,6599
Līgatne		12,7323	12,7323
42110010018		0,65	0,65
42110020035		0,0449	0,0449
42110020202		7,66	7,66
42110030034		0,29	0,29
42110030035		1,77	1,77
42110080032		2,3174	2,3174
Līgatnes	6,71	70,2176	76,9276
42620010123		25,38	25,38
42620010148		20,9	20,9
42620030060		0,1	0,1
42620030082		2	2
42620030099		4	4
42620030164	3,95		3,95
42620040214		0,3	0,3
42620040453		3,1	3,1
42620040455		2	2
42620040472		0,8	0,8
42620050064		2,5	2,5
42620050152		1,2	1,2
42620050174		2,3	2,3
42620060108		1,7376	1,7376
42620080013		0,3	0,3
42620080028		3,6	3,6
42620090073	2,76		2,76
Pārgaujas	1,7627	123,58	125,3427
Raiskuma	0,76	93,151	93,911
42740020136		0,98	0,98
42740020186		1,1	1,1
42740030077		1,7	1,7
42740050148		5,5	5,5
42740060129		2	2
42740060173		4,6	4,6
42740070176		0,1	0,1
42740070208	0,6		0,6
42740070246		1,84	1,84
42740070254	0,05		0,05
42740080197		10	10
42740080200	0,11		0,11
42740080225		55,7	55,7
42740080239		5,981	5,981
42740080290		1,8	1,8

Administratīvā teritorija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Platība, ha
42740090024		1,85	1,85
Stalbes	1,0027	7,7952	8,7979
42800030026		0,4252	0,4252
42800060069		1,5	1,5
42800060088	0,1		0,1
42800070166		5	5
42800070203	0,4		0,4
42800070346	0,3		0,3
42800070395	0,2027		0,2027
42800070411		0,37	0,37
42800090174		0,5	0,5
Straupes		22,6338	22,6338
42820040204		2,1638	2,1638
42820050112		1	1
42820070077		16,6	16,6
42820070172		2	2
42820090075		0,5	0,5
42820090118		0,37	0,37
Priekuļu	1,7384	11,04	12,7784
Liepas	1,4081	11,04	12,4481
42600030208	0,01		0,01
42600050123	0,1205		0,1205
42600050174	0,0076		0,0076
42600050217	0,64		0,64
42600060182	0,63		0,63
42600060212		10,29	10,29
42600060213		0,75	0,75
Priekuļu	0,1678		0,1678
42720060227	0,1678		0,1678
Veselavas	0,1625		0,1625
42940010210	0,1625		0,1625
Vecpiebalgas	25,9178	243,6841	269,6019
Dzērbenes	2,75	13,28	16,03
42500010051		1,4	1,4
42500010094		0,36	0,36
42500050072		8,2	8,2
42500050082		1,08	1,08
42500070128		0,1	0,1
42500070131		0,8	0,8
42500070307	0,61		0,61
42500070308	0,87		0,87
42500070313		0,3	0,3
42500070328		0,24	0,24

Administratīvā teritorija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Platība, ha
42500070339	0,15		0,15
42500070362		0,1	0,1
42500070382	1,12		1,12
42500080066		0,7	0,7
Iņešu	4,7867	125,1141	129,9008
42540010068		3	3
42540020138	4,6		4,6
42540020160		0,2	0,2
42540020241		0,1	0,1
42540020306	0,1061		0,1061
42540020338		22,4	22,4
42540020353		0,6	0,6
42540020365	0,0806		0,0806
42540020369		2,7	2,7
42540020370		10,6	10,6
42540020423		0,34	0,34
42540020424		0,89	0,89
42540030080		0,2	0,2
42540030081		0,4691	0,4691
42540040054		4,6	4,6
42540040091		0,2	0,2
42540050020		1,4	1,4
42540050023		2,1	2,1
42540050027		8,2	8,2
42540060063		2,5	2,5
42540060067		7,3	7,3
42540060093		3,7	3,7
42540060096		34,915	34,915
42540060097		2,8	2,8
42540060140		8,7	8,7
42540060152		7,2	7,2
Kaives	1,225	41,5	42,725
42580030054		0,2	0,2
42580030067	0,745		0,745
42580030070		1	1
42580030074	0,48		0,48
42580030170		1	1
42580040025		10,8	10,8
42580050037		8	8
42580050042		10,3	10,3
42580050072		1,7	1,7
42580060075		8,5	8,5
Taures	10,2361	32,33	42,5661

Administratīvā teritorija	Zemesgrāmatā reģistrēts īpašums	Pašvaldībai piekritīgā zeme	Platība, ha
42860010053	0,4		0,4
42860010103		4	4
42860010137		0,3	0,3
42860020308	0,2		0,2
42860020412	4,4402		4,4402
42860020423	0,0362		0,0362
42860020460	0,4412		0,4412
42860020461	0,1116		0,1116
42860020462	1,2169		1,2169
42860020470	3,39		3,39
42860030352		16	16
42860030353		0,3	0,3
42860040081		4,6	4,6
42860050078		0,62	0,62
42860060080		2,8	2,8
42860060102		1,41	1,41
42860060147		2,3	2,3
Vecpiebalgas	6,92	31,46	38,38
42920010089	0,1		0,1
42920010208		3,7	3,7
42920010212		0,66	0,66
42920010233		4,7	4,7
42920010258		0,4	0,4
42920020130	0,39		0,39
42920040059		1	1
42920040061		11	11
42920060110	1,14		1,14
42920070280		0,5	0,5
42920070366		0,2	0,2
42920070404		0,4	0,4
42920070450	0,83		0,83
42920070504	1,36		1,36
42920070525		0,6	0,6
42920070529		0,7	0,7
42920070543		7,6	7,6
42920080008	3,1		3,1
Platība, ha	64,6454	551,6537	616,2991